

HET DAMSPEL

Officieel orgaan van de KNDB

NOVEMBER 2010 - 102E JAARGANG NR. 3

Jan Groenendijk 2x Europees Kampioen!

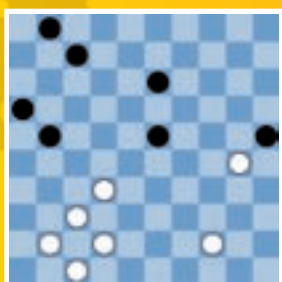
„Dammen in
MOLENAARSGRAAF
in de lift”

„Vrouwen **DAMMEN**
NIET in Afrika”

Nina Hoekman **GRIJPT**
NAAST wereldtitel

Kerst oploswedstrijd

Den Haag **VOOR HET**
LAATST?

'HET TEMPO' van Andreas Kuyken

„Slim hè, van zwart, die laatste zet!
Voor de slagzet naar 8 mist wit immers elk fatsoenlijk
tempo!! Toch geldt: Wit wint!!”
Verfilming op pagina 24.

FOTO: EVA HOUTJES

Woensdagmiddag 14.47 uur in het door architect Willem Dudok ontworpen gemeentehuis van Velsen. Meer dan 200 kinderen doen mee aan het jaarlijks door Damclub IJmuiden (DCIJ) en de afdeling sportzaken van de gemeente Velsen georganiseerde schooldamtoernooi. Het eerste team van Brederode Dalton is met elf punten uit zes wedstrijden de glorieuze winnaar. Bijzonder is de aanwezigheid van Wjatsjeslaw Sjtsjogoljew uit Rusland. In 1961 werd hij in het nabij gelegen Haarlem op 19-jarige leeftijd tot jongste wereldkampioen ooit gekroond. Op de foto kijkt hij met tas over de schouder en rug naar de camera naar een partij op de derde rij van achteren. Toernooidirecteur Willem Winter van DCIJ is een rij naar voren aan het tafelhoofd in gesprek met een jonge damster. Zie voor de volledige uitslagen www.damclubijmuiden.nl.

FOTO: ANNETTE OOSTWOUDE

Schooldammen

GEFELICITEERD EN NOGMAALS BEDANKT!

Op de foto ontvangt Henk Fokkink (links) de oorkonde horend bij het vijftigjarig KNDB-lidmaatschap uit handen van PNHDB-voorzitter Hans Vermeulen. Plaats van handeling is de algemene ledenvergadering van de PNHDB. Het was zowel voor de PNHDB als voor Fokkink een historisch moment omdat laatstgenoemde na decennia van intensief bestuurswerk afscheid nam als vice-voorzitter van de PNHDB. In 2002 is Fokkink voor zijn verdiensten onderscheiden met het KNDB-erelidmaatschap. Foto: Aart van Dijk.

www.kndb.nl • damspel.kndb.nl

COLOFON

HET DAMSPEL

officieel orgaan van de KNDB

102e jaargang nr. 3, juni 2010

*Uw toernooi in Het Damspel?
Neem contact op met de redactie.*

DAMNOTATIE

01	02	03	04	05
06	07	08	09	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20
21	22	23	24	25
26	27	28	29	30
31	32	33	34	35
36	37	38	39	40
41	42	43	44	45
46	47	48	49	50

Redactie

Marcel Koster, Martijn van der Klis en Erik van de Weerdhof
hetdamspel@kndb.nl

Vaste medewerkers

Leo Aliar, Johan Bastiaannet, Fred Ivens, Ton Sijbrands, Gep Leeftang, Wim van Mourik, Leen de Rooij, Harry de Waard, Herman van Westerloo.

Bonds bureau/ Redactieadres

Waarnemend bondsdirecteur:
Johan Haijink
Worth Rhedenseweg 51
6991 DW Rheden
Postbus 100
6990 AC Rheden
026-4952309 (ook fax)
026-4954198
(ledenadministratie)
bonds bureau@kndb.nl
Postbank 140731
Rabobank 16.11.61.588 t.n.v.

Penningmeester KNDB

Post voor het bestuur via het
Bonds bureau

Abonnement

€ 20,00 per jaar.

Het Damspel wordt onder alle leden van de KNDB verspreid. Abonnees zijn lid van de KNDB.

For subscription rates abroad please contact bonds bureau@kndb.nl

Pour les tarifs d'abonnements à l'étranger veuillez contacter bonds bureau@kndb.nl
Het Damspel is ook verkrijgbaar in braille. Voor informatie: CBB, 0341-565477

Bonds bureau FMJD

Orteliusstraat 147/hs
1057 AX Amsterdam
020-6167402

WCDA

G.J. van der Werff,
Burg. Bickerstraat 53
1111 CA Diemen
020-6994090

Kring voor Damproblematiek

Krijn Hemminga
Saltshof 2013
6604 ER Wijchen
024-3230016
krijnh@gmail.com

NVGD

M. Zandbergen
Fluessen 38
8032 MK Zwolle
038-4551978

Vormgeving

Graficelly, Reeuwijk

Druk

BDU, Barneveld

VAN DE REDACTIE

Voor u ligt de sterk vertraagde editie van HD03, mijn excuus hiervoor is op zijn plaats. Met de nieuwe (!) hulp van Martijn van der Klis en corrector Erik van de Weerdhof en van alle auteurs en fotografen is het gelukt deze editie uit te brengen. HD04 zal 'gewoon' volgens planning op 24 december, maar niet zonder een grote extra inspanning, verschijnen. Mijn grote dank aan alle medewerkers van HD, in het bijzonder aan Martijn en Erik, die dit mogelijk maken.

Marcel Kusters
waarnemend redacteur

PAGINA 6

PAGINA 23

PAGINA 30

INHOUD

Toernooien

The Hague Open	12
Zomertoernooien	15
Oostkapelle	14
WK vrouwen	18
EK jeugd	30

Rubrieken

Zetje Schrap!	18
Partij-analyse	16
Eindspel	22
Problematiek	26
Vuurwerk	25
Kijkjes in de damwereld	28
Panorama	34

Overige

Dammen in	
Molenaarsgraaf	6
Vrouwen en kinderen	
dammen niet in Afrika	8
Cursus damproblemen	
componeren	14
KNDB-informatie	15
Emmen denkt mee	21
Kerstoploswedstrijd	21
Schooldamtoernooi	23
Oplossing 'Het Tempo'	24
Wereldrecord Jos Stokkel	24
Ledenwinst en -behoud	27
Damtoerist	29
Ton Sijbrands dammer	29
Gep Leeftang	29
Damkalender	33
Damrobot	33

BOERDERIJDAMMEN IN BORNE

Al ruim tien jaar houdt de Bornse Dam Vereniging in de zomer een ontspannen damdag op de boerderij. Steevast stelt één van de leden zijn terrein beschikbaar. Dit jaar vond het spektakel plaats in Bornebroek, waar 18 dammers in twee categorieën streden om de titel 'Damboer van het jaar'. Maar er werd niet alleen gedamd: op de foto zien we dat de meegereisde aanhang niet stil zat: zij namen het tegen elkaar op in boerengolf en cricket. De dammers stelden bij het aloude kopspijkeren naast het denkvermogen ook nog eens de spieren op de proef. Toen de dampen van de afsluitende barbecue waren opgetrokken, bleken Wytze Sytsma en Marinus Bosman als beste boerendamers tevoorschijn te zijn gekomen. Van de aanhang wist Leonie Hasselerharm als geen ander de balletjes door de poortjes en in de gaatjes te werken. Meer over de damdag is te vinden op de website van de Bornse damvereniging: www.bornsedamvereniging.nl. Foto: Loes Grooters.

“DAMMEN IN MOLENAARS- GRAAF IN DE LIFT”

TEKST: MARTIJN VAN DER KLIS
FOTO'S: JEROEN SCHAKEL

Terwijl veel damclubs moeite hebben om het hoofd boven water te houden, zijn er ook verenigingen waar het ledenaantal juist groeit. Bij De Kroonschijf uit Molenaarsgraaf is dat laatste zeker het geval. Door veel netwerken en positief berichten lijkt het dammen in de kleine gemeente hoogtij te vieren. Dat werd al duidelijk bij de zeer geslaagde viering van het vijftigjarig jubileum met een goedbezochte receptie en aansluitende simultaan, maar De Kroonschijf heeft meer pijlen op haar boog...

Volgens bestuurslid Jeroen Schakel gaat De Kroonschijf een gouden toekomst tegemoet. Met bijna veertig leden, waarvan ongeveer tachtig procent senioren, is zij nu al één van de grotere damclubs in Nederland. Maar de club kijkt verder: de jeugdopleiding kan zeker nog uitbreiden en ook oud-leden moeten eigenlijk weer aan het dammen worden gekregen. En, het belangrijkste: er moest worden gestart met een team in de KNDB-competitie.

KNDB-competitie

De club uit Molenaarsgraaf, dat enigszins verscholen ligt in het polderland tussen de Lek en de Merwede, komt dit jaar voor het eerst uit in de KNDB-competitie. Voor

veel leden is dat een droom die uitkomt. Zo'n 25 jaar geleden probeerde de club voor het eerst om door te stromen naar de landelijke wedstrijden, maar toen dat op één schamel bordpunt na niet lukte, werd dat plan op de lange baan geschoven. Veel spelers gingen alsnog hogerop bij één van de andere verenigingen die de Alblasserwaard rijk is.

Dat verkassen van de betere spelers ging een tijdje zo door, maar opeens diende zich een mogelijkheid aan om deze leden weer aan de club te binden. In de damprovincie Zuid-Holland Zuid leefde het idee om in het seizoen 2010/2011 te starten met een nieuw landelijk team. Hoewel er eerder gedacht werd aan een toevoeging van een tweede team bij de clubs die al landelijk speelden, sprong De Kroonschijf in het gat en startte zo een volledig nieuw team. Provincie blij en Molenaarsgraaf nog blijer: eindelijk kon dan het landelijke avontuur gaan beginnen.

Onder de bezielande leiding van Harm Jan van Rees werd vervolgens het eerste tiental in elkaar gezet. In eerste instantie nog met hulp van de omliggende verenigingen, maar inmiddels ook deels met eigen kweek, die in een wedstrijd tegen DEZ Reeuwijk al eens op het fictieve elfde en twaalfde bord mocht plaatsnemen. Het

„DE KNDB-COMPETITIE
ZORGT ERVOOR DAT
DE CLUB WEER BRUIST
VAN HARTSTOCHT EN
NIEUWE IDEEËN.”

team gaat in de eerste plaats voor de gezelligheid: de zaterdagen bieden een mooi alternatief voor de toch wat laat wordende doordeweekse aangelegenheden en ook de wedstrijden zijn interessanter voor de iets betere spelers van de club.

Harm Jan heeft grootse plannen met het landelijke team. Het liefst promoveert hij zo snel mogelijk en lanceert dan een tweede team onder het eerste team om zo een mooie trap te creëren voor aanstormende jeugd. Jeroen is wat gematigder: een plek bij de middenmoot is ook goed genoeg en het gaat hem er allereerst om weer nieuwe aanwas te krijgen. Maar hoe dan ook: de KNDB-competitie zorgt ervoor dat de club weer bruist van hartstocht en nieuwe ideeën.

Receptie

Een van die geslaagde ideeën was het organiseren van een receptie en een aansluitende simultaan tegen Pim Meurs ter ere van het vijftigjarig bestaan. Voor de receptie werden niet alleen leden en oud-leden uitgenodigd, maar ook andere sportverenigingen en scholen. Een uitstekende zet, want zo ontstond er een prachtig moment voor de netwerkers van de club.

Zo konden de voetballers en darters eens met eigen ogen aanschouwen hoe het dammen er aan toe gaat. Met stijgende verbazing zagen ze hoe Pim na de eerste zet van hun burgemeester als een razende bijna al zijn partijen in winst om wist te zetten. De pers besteedde uitvoerig aandacht aan de receptie. 'Het Kontakt' is bijvoorbeeld een krant waarin 'De Kroonschijf' inmiddels een gewillige afnemer van haar berichten vindt. Het duurde even voordat de club hier een ingang vond, maar nu deze er eenmaal is, wordt er steeds meer over dammen gepubliceerd. Ook andere clubs uit de Alblasserwaard benutten deze methode om wat publiciteit mee te pakken en inmiddels steekt het aantal berichten over de damclubs het aantal berichten over de voetbalclubs naar de kroon. Zeker in een hechte gemeenschap als Molenaarsgraaf zorgt dat ervoor dat dammen meer dan eens onderwerp van gesprek is.

Toekomstplannen

Wat wil een vereniging nog die alles al lijkt te hebben? Uit het antwoord van Jeroen blijkt dat stilzitten er (behalve uiteraard achter het dambord) niet bij is. Eén van de plannen is om dammers die eerder vertrokken om hogerop te gaan, nu weer terug te krijgen op het oude nest. Bijvoorbeeld de leden van de familie Van Genderen, die inmiddels voor de nationale competitie in alle windrichtingen zijn vertrokken (Marrijke speelt bij Hardinxveld-Giessendam, Dirk in Gouda, en Arie bij Gorinchem) staan hoog op het verlanglijstje van de club. Maar het gaat Jeroen zeker niet alleen om nog actieve dammers: juist de oud-leden die in het verleden in aanraking geweest zijn met dammen, moeten weer aan de slag gaan.

De Kroonschijf heeft daarvoor een methodiek die door sommigen wellicht als voorzichtig zal worden bestempeld, maar die wel degelijk zijn effect heeft. Ieder jaar organiseert de club een toernooi voor huisdammers en ook ieder jaar wordt geprobeerd hier weer meer mensen op af te laten komen. Het gaat in eerste instantie om de deelnemers bekend te maken met de damclub, pas later gaat het om daadwerkelijk lid worden. Deze manier van handelen zorgt ervoor dat potentiële leden zich niet voelen opgejaagd.

Jeugdopleiding

Vorig jaar besloot Jeroen dat op eenzelfde manier ook de jeugd wel eens aangesproken zou kunnen worden. De ooit florerende jeugdopleiding was inmiddels aardig op sterven na dood, maar met eenzelfde huisdammerstoernooi wist Jeroen de jeugdopleiding weer nieuw leven in te blazen. Deze actie, strategisch gepland ten tijde van het Sinterklaasfeest, leverde direct een groepje van acht op, waarvan de helft nu nog damt, en de andere helft weer aangevuld is met nieuwe jeugdspelers.

Rome is niet op één dag gebouwd, en zo ging het ook zeker niet met de jeugdopleiding. De basis wordt, zoals zo vaak, gelegd bij het schooldammen. Alle scholen uit de gemeente doen mee aan het jaarlijkse schooldamtoernooi en op twee scholen wordt ook fanatiek getraind. Het vermaarde 'De Bron' is bijvoorbeeld een bekende naam in de schooldamwereld en haast een vaste deelnemer aan de nationale kampioenschappen. Het laatste stapje naar de club is een lastige horde gebleken, maar door de feestelijke damavond uiteindelijk wel gelukt.

Jeroen, die naast het penningmeesterschap ook de jeugd onder zijn hoede neemt, heeft qua jeugd eigenlijk dezelfde opvattingen als bij de senioren. Het gaat hem niet zozeer om de kwaliteit, maar toch vooral om de kwantiteit: liever drie spelers met een rating van 900, dan eentje met een rating van 1200.

Een positieve boodschap

Dit positieve verhaal van 'De Kroonschijf' verdient het om verteld te worden. Jeroen stelt dat we, willen we het dammen werkelijk promoten, dat positieve verhaal ook moeten uitdragen. Weg dat gepraat over imago problemen, lastige tijden en verminderde ledenaantallen. Nee, draag uit dat dammen het waard is om als topsport te worden beschouwd. In Molenaarsgraaf is dat met verve gelukt!

Heeft uw vereniging ook een positief verhaal te vertellen? Heeft u ook dé manier gevonden om leden te winnen of juist niet te verliezen? Laat het aan Het Damspel weten, en wellicht besteden we volgende keer aandacht aan uw vereniging!

„VROUWEN DAMMEN NIET IN AFRIKA“

(EN KINDEREN OOK NIET)

TEKST: MARCEL KOSTERS, FOTO'S: GEB KOS

Toen de FMJD in 2006 een vrouwenteam verzamelde van een persbericht getiteld „Vrouwen dammen niet in Afrika“ naar het WK landen-teams 2006 in Dakar stuurde, trok dat veel aandacht. In de wetenschap dat 'vrouwen' in dat bericht aangevuld had kunnen worden met 'kinderen', besloten de KNDB en FSJD (Fédération Sénégalaise du Jeu de Dames) om dammen voor jongens én meisjes in hun samenwerking te benadrukken.

In augustus beten KNDB ICT-expert Geb Kos en KNDB-bestuurslid Marcel Kusters het spits af met een bezoek aan Senegal. Vlak voor het ter perse gaan van HD legde Alioune Fall als eerste aspirantenkampioen van Senegal een tegenbezoek af. In het kader van het partnerschap deed hij mee aan het WK aspiranten in België en bezocht met zijn vader de selectiedag voor de Centrale Aspiranten Training in Nederland. Met een vijftigtal damborden keerden zij daarna terug naar Senegal. Dit artikel geeft een impressie van het Nederlandse bezoek aan Senegal. Het Damspel (HD) hoopt in een latere editie terug te komen op het partnerschap. De doelen van het bezoek aan

Senegal waren de realisatie van het eerste jeugdkampioenschap voor jongens en meisjes, het inrichten van websites voor de Senegalese en Afrikaanse dambond, de overdracht van dammateriaal waaronder elektronische damborden, computers en het databaseprogramma Turbo Dabase en afstemming over het projectvervolg. Tussen de indrukken door kan de lezer zien wat hiervan terecht is gekomen.

SUV van de bond

Vrijdag 6 augustus. Bij aankomst op het Léopold Sédar Senghor vliegveld van Dakar wachten Ndongo Fall en Adama Geye ons op. Ndongo coördineert het partnerschap vanuit de FSJD en vice president Adama is een bekende van FMJD-bijeenkomsten. Soepeltjes loodsen ze ons met een vracht dammateriaal langs de douane naar de gloednieuwe SUV van de Senegalese dambond. Inderdaad, de Senegalese dambond beschikt over een auto en niet zo maar een.

Ndongo legt uit dat president Abdoulaye Wade alle sportfederaties een auto cadeau heeft gedaan. Eerder had hij een deal met een Chinese autoproducent gesloten. Terwijl westerse multinationals zich uit Afrika lijken terug te trekken - Shell bijvoorbeeld stoot zijn pompstations af - springen bedrijven uit opkomende landen als China en Brazilië met overgave in het ontstane gat.

al-Qadhafi

Ook de Libische leider Moammar al-Qadhafi laat zich niet onbetuigd. Veel van de recent in en rond Dakar aangelegde wegen zijn volgens Adama met Libisch geld gefinancierd. Ondermeer de staatsoliemaatschappij van Libië heeft belangstelling voor de Afrikaanse tankstations van Shell. Langs de weg zien we een groot plakbord dat al-Qadhafi verwelkomt voor een topontmoeting. „De Libiërs, Chinezen en Brazilianen hebben minder pretenties dan hun westerse collega's en zijn goed voor onze economie,” vertrouwt de chauffeur ons toe. Helemaal niet aangesproken voelen we ons niet, want ook de KNDB heeft voorwaarden verbonden aan het partnerschap... Grotere verschillen dan tussen Senegal en Nederland zijn in economisch en cultureel opzicht moeilijk denkbaar, maar er zijn aanknopingspunten. Senegal staat bekend om zijn politieke stabiliteit en persvrijheid en het laatste decennium heeft het land bovendien een voorzichtige economische groei doorgemaakt. Ondertussen verwonderen we ons over de kleurrijke voertuigen die we op de uitstekende en blijkbaar Libische weg zien.

Veel in de jaren zeventig geproduceerde Renault- en Mercedesbusjes moeten hier nog hard werken en braken dikke walmen uit. Sommige ruik je aankomen.

Terranga

We leren de legendarische Senegalese terranga of gastvrijheid goed kennen. De Nederlandse gewoonten staan hiermee in schril contrast. Ndongo heeft zich voor de duur van ons bezoek vrijgemaakt en begeleidt ons overal naartoe. Maar dat is voor later, want de eerste dagen na onze aankomst zijn volgepakt met activiteiten die het welslagen van de verdere samenwerking zullen bepalen.

Bonds bureau

Zaterdagochtend begeven we ons daarom naar het Léopold Sédar Senghor stadion (evenals de luchthaven naar de eerste president van Senegal (1960 - 1980 genoemd) waar de FSJD een ruimte heeft voor haar bureau. Zowel het stadion als het bureau kunnen wel wat investeringen gebruiken. We besluiten tot de aanschaf van een telefoon- en internet-aansluiting en dragen twee door de KNDB gebruikte laptops over aan de FSJD en de CAJD. Als we ook de (kleinere) ruimtes van de tennis- voetbalbond hebben gezien, klimmen we in de al drukkende hitte een etage hoger naar de salon d'honneur van het stadion. De FSJD heeft de enige ruimte met klimaatbeheersing in het stadion gereserveerd voor het jeugdkampioenschap.

Jeugdkampioenschap

De organisatie van het kampioenschap laat zien, dat het jeugddammen nog een weg te gaan heeft. Als alle kinderen er uiteindelijk zijn, besluiten we wat oefenpartijtjes te spelen en de officiële wedstrijden voor zondag te bewaren. De kinderen dammen geanimeerd en luisteren goed. Het is duidelijk dat de meesten (bijna) voor het eerst spelen. Al gauw zijn Geb en ik bezig om de jongens en vooral de meisjes een aantal eenvoudige slagzetten te laten vinden. Een aantal kinderen pikt de slagprincipes snel op, anderen niet. Precies zoals dat bij het schooldammen gebeurt. Je moet ergens beginnen en contact met andere kinderen en landen helpt de ontwikkeling van het (jeugd)dammen. Het is bemoedigend, dat een groot aantal dammers zich over de borden buigt en de kinderen van tips en instructies voorziet. Zondag besluiten we de wedstrijden van de meisjes met de elektronische borden uit te zenden. Het toernooi verloopt net als de uitzending voorspoedig. Het niveau van de partijen is logischerwijs dat van een schooldamtoernooi. Geb maakt van iedere deelnemer een portretfoto voor op toernooibase.

Foto's:

- 1 Sarang Keita in actie op het SK meisjes.
- 2 Ndongo Fall (links) en Adama Geye met de auto van de FSJD.
- 3 Overal kleurrijke en afgeladen busjes.
- 4 Het Léopold Sédar Senghor Stadion.
- 5 FSJD-president Moustapha Ndiop kijkt aandachtig toe.
- 6 De partijen worden van alle kanten bekeken.
- 7 Ndongo leidt de meisjeswedstrijden.
- 8 Geb (rechts) en Marcel op het strand bij Dakar
- 9 Geb en de zus van Adama op weg naar de oplossing.
- 10 Alle hens aan dek. Geheel rechts CAJD president Malick Kamara Ndiaye.
- 11 Minister Faustin Diatta arriveert met in zijn kielzog ambassadeur Gerben de Jong.
- 12 Ndongo heet de minister en ambassadeur welkom.
- 13 Een screenshot van de nationale televisie-uitzending.
- 14 Minister Diatta huldigt aspirantenkampioen Alioune Fall.
- 15 Ambassadeur De Jong feliciteert meisjeskampioen Sokhna Diarra Bousso Fall.
- 16 Marcel helpt bij de overhandiging van het materiaal.
- 17 Minister en ambassadeur in gesprek met Walff, het AT5 van Dakar. Adama kijkt toe.
- 18 Kampioene Diarra geïnterviewd.

Vervolg op pagina 10

Vrijdagavond struikelen we direct na aankomst bijna over deze heren.

HET PARTENARIAT KNDB-FSJD

Partenariat

HD02 meldde al, dat de KNDB met de FSJD een partnerschap heeft opgezet. Het ministerie van VWS financiert dit met geld bestemd voor ontwikkelings-samenwerking door sport (zie de notitie 'Sport, een kans voor open doel'). De KNDB en FSJD kunnen dit project zodoende met dank aan penvoerder KNVB budget-neutraal realiseren.

2010

- Senegalees kampioenschap voor aspiranten, junioren en meisjes (3 categorieën)
- De drie kampioenen naar de WK's jeugd in België en Nederland
- Opleiding van een stagiair arbiter bij WK jeugd in Nederland
- Opzetten eenvoudige websites voor Senegalese en Afrikaanse federatie
- Computers en Turbo Database voor het bondsbureau
- DGT elektronische damborden voor presentatie en upgradings van belangrijke toernooien
- DGT 2010 klokken
- 150 vouwbare damborden

2011

- Senegalees kampioenschap voor aspiranten, junioren en meisjes (4 categorieën)
- De vier kampioenen naar het WK in Mongolië
- Vertaling KNDB mappen naar in eerste instantie het Frans
- Jeugdtrainer naar Senegal om trainers en jeugd te trainen
- Damborden en klokken

's Avonds beklinden we de inspanningen van het weekend en eten met Ndongo en Adama op het strand van Dakar het traditionele yassa, een eenvoudig en smakelijk gerecht van rijst en ui met verse vis of kip. Ondertussen praten we over de persconferentie die de FSJD dinsdag in het Léopold Sédar Senghor stadion belegt. Als het lukt om zowel de Nederlandse ambassadeur als de Senegalese minister van sport voor de camera's te krijgen, slaan we een belangrijke publicitaire en politieke slag. Ndongo weet minister van sport Faustin Diatta te strikken en onze ambassadeur Gerben de Jong vinden we eveneens bereid.

Internet-avontuur

Ondertussen maakt Geb zich zorgen over de hosting van de websites die hij voor de FSJD en CAJD in ontwikkeling heeft. Met name de koppeling van het fsjd.sn domein aan de gewenste server is een opgave. Het blijkt lastig om een technisch gesprek in het Frans te voeren over een onderwerp waar de helpdesk zelf niet zo thuis in is. Frans is overigens niet de enige taal in Senegal. Het meest gesproken is Wolof, een inlandige taal die in niets op het Frans lijkt. Na enkele momenten van handen en voeten communicatie vindt Adama de oplossing. Zijn zus werkt op de universiteit van Dakar en coördineert de registratie van .sn domeinen. Even later wandelen we over de campus en kunnen een blik werpen achter de gecapitonneerde deuren van de Senegalese tegenhanger van de Stichting Internet Domeinregistratie Nederland (SIDN). Desgevraagd vertelt Adama's zus dat ze tot nu toe zo'n 1.500 domeinnamen heeft geregistreerd. Ter vergelijking: de SIDN heeft circa 4.000.000 .nl domeinen verwerkt. De

Een baobab, nationaal symbool.

Senegalese dambond bevindt zich dus in de voorhoede. Hoewel het bereik in Senegal zelf nog zeer klein is, kunnen de FSJD en de CAJD nu ook op het internet worden gevonden via fsjd.sn en cajd.org.

Eten en sneren

Tussen de middag genieten we bij FSJD-president Moustapha Ndiop van een rijstmaaltijd en de lekkerste en sterkste muntthee die we ooit hebben gedronken. Het eten is een heel sociale gebeurtenis: iedereen krijgt een lepel en met z'n allen eten we tot de schotel leeg is. Gewoontegetroouw verschijnen vervolgens de damborden op tafel. Ook een idee voor Nederlandse bestuursvergaderingen? Diop neemt het op tegen Malick Kamara Ndiaye, de president van de CAJD en Geb en ik spelen ieder een partij tegen Ndongo. In de partij tussen de beide president-makkers loopt de temperatuur snel op en vliegen de sneren over en weer. Ndiaye, voormalig adviseur van president Wade en tegenwoordig namens Senegal verbonden aan het hof van de Union Économique et Monétaire Ouest-Africaine (UEMOA) en Diop, directeur van het sociaal verzekeringsfonds, kennen elkaar al van hun economie studie en hebben elkaar 'te grazen genomen' met hun presidentschap. Ndongo: „Toen de CAJD een president zocht, zei Moustapha tegen me dat ik Malick als kandidaat moest aanmelden en dat hij Malick de bereidverklaring wel zou laten ondertekenen. Aldus geschiedde. Toen wat later de vacature voor FSJD president zich aandeed, aarzde Ndiaye geen moment en meldde zich bij de FSJD met een soortgelijk verhaal voor zijn goede vriend Diop. Ook hij zou wel even zorgen dat Moustapha de bereidverklaring tekende en inderdaad was dat zo gebeurd.“ Mooie verhalen.

Persconferentie

Dinsdag is de persconferentie in het Stade Léopold Sédar Senghor. Alle deelnemers en enkele topspelers onder wie Bassirou Ba en Mor Seck bevinden zich in het publiek. Minister Diatta en ambassadeur De Jong arriveren op het afgesproken tijdstip. Een plechtige persconferentie volgt waarbij het belang van jeugddammen en het samenwerkingsverband met Nederland en de KNDB wordt benadrukt. Minister Diatta en president Diop - die voor de gelegenheid een oranje stropdas en passend pochet draagt - nemen ruim de tijd om Nederland en de KNDB te bedanken. Vervolgens spelen de Senegalese en Nederlandse hoogwaardigheidsbekleders voor het oog van de nationale televisie enkele snelle zetten op een elektronisch dambord. De monitor naast het bord laat de zetten direct zien. Geb staat onze ambassadeur bij en Bassirou Ba adviseert zijn minister.

De winnaars bij de aspiranten, junioren en meisjes ontvangen hun prijs en daarna overhandigt ambassadeur De Jong het Nederlandse dammateriaal officieel aan minister Diatta. Na afloop staan zij de media te woord en flitsen de camera's weer.

Knutselborden

Enkele dammers uit het publiek komen naar ons toe om over hun plannen en wensen te praten. Mamadou Guiro is president van de ligue van Kédougou en heeft een reis van 700 kilometer gemaakt om in Dakar te zijn. Diens ligue legt een fonds aan om materiaal aan te schaffen. Het zal nog lang duren voor ze iets kunnen kopen, maar hij is vastbesloten. De vraag naar dammateriaal in Senegal is groot en de sterk wisselende kwaliteit van in eigen land geproduceerde borden kan geen genade vinden in de ogen van fervente dammers. Later die dag besluiten we met de FSJD om de voor volgend jaar geplande elektronische damborden te vervangen door 'gewone' borden die alvast aan de 14 bij de FSJD aansloten ligue's, waaronder die van Kédougou doorgegeven kunnen worden.

15.000 leden

We krijgen van Adama - wiens vrouw bij TV-zender Walfé werkt - enkele opnamen van de persconferentie om op

Youtube en de website te plaatsen. Een inspirerende dag: zelfs de KNVB zou in Nederland niet ontevreden zijn met de ontvangen media-aandacht. Dammen wordt in Senegal breed beoefend en de FSJD heeft liefst 15.000 leden. Inspirerend!

Op iedere straathoek

Wordt er nu echt altijd en op iedere straathoek in Senegal gedamd, zoals de verhalen doen geloven? Direct na aankomst struikelden we inderdaad al letterlijk over de eerste dammers en op veel plekken zien we dammers. Ons spel is populair en je hoeft niet veel moeite te doen om iemand te vinden die met je wil spelen. Maar 'iedere straathoek' moet niet te letterlijk worden genomen. Je kunt in Dakar hele blokken rijden zonder een dambord te zien.

Ramadan

De islam is de belangrijkste godsdienst in Senegal en dat valt op bij een van onze bezoeken aan een grande place, een openlucht damclub in Dakar. We zitten nog maar net in kleermakerszit achter het bord als alle dammers plots in een aanpalend gebouwtje verdwijnen voor het middaggebed. De clubvoorzitter is tevens imam, wel zo handig. Na het gebed praten we en spelen een partijtje. Zoals overal zijn er ook in Senegal wel en niet belijdende gelovigen. De een drinkt en eet met ons mee, de ander gunt zichzelf in verband met de net begonnen ramadan tussen zonsop- en ondergang zelfs geen slok water, wat met temperaturen tussen de 35 en 40 graden een extra zware beproeving lijkt.

Dammen in Afrika

Senegal en Afrika hebben een speciale plaats in de damwereld. Senegal is van oudsher het sterkste en belangrijkste damland in Afrika. Het brengt sinds de legendarische en postuum tot wereldkampioen uitgeroepen Baby Sy met regelmaat topspelers voort en heeft een traditie ontwikkeld in de organisatie van belangrijke toernooien. De nieuwste Senegalese ster heet Mor Seck (35) en hij is vastbesloten hoge ogen te gooien op het WK 2011. Sinds de Assemblée Générale van de FMJD in december 2009 in Berlijn heeft Afrika met Ibrahima Fofana uit Mali voor het eerst een zetel in het dagelijks bestuur van de FMJD. Vorige maand was de bestuursvergadering van het FMJD-bestuur te gast in Mali en bracht daarna een bezoek aan de president van Gambia om de mogelijkheden van een WK 2013 aldaar te onderzoeken. Een andere beweging is dat na Oeganda nu ook Somalië en Nigeria belangstelling tonen voor toetreding tot de FMJD. Er lijkt dus een aantal ontwikkelingen - waarvan het partnerschap er een is - samen te komen die het Afrikaanse dammen verder vooruit kunnen brengen.

Damtoeristen

Met woensdag de meeste projectpunten afgerond en het projectvervolg voor het komende jaar met Ndongo doorgesproken, blijft er ruim tijd over tot het voor zaterdag geplande vertrek. Onder begeleiding van Ndongo en Adama bezoeken we in Dakar nog een aantal grandes places, praten met de spelers en bestuurders en spelen partijtjes. Bij een club ontmoeten we Mbuye Geye die in 1980 bij het fameuze jubileumtoernooi in IJmuiden was. Zie Piet Bouma's onvolprezen toernooibase.kndb.nl voor meer informatie over dit toernooi. Tevens bezoeken we het schilderachtige Ile de Gorée, dat vroeger ondermeer gebruikt werd om slaven naar de Amerika's te verschepen. Met de FSJD-SUV reizen we tot aan Saly, een kustplaatsje ten zuiden van Dakar waar we wederom zomaar dammers in het wild aantreffen. Op de terugweg vergapen we ons aan een baobab, de enorme boom die tevens nationaal symbool is.

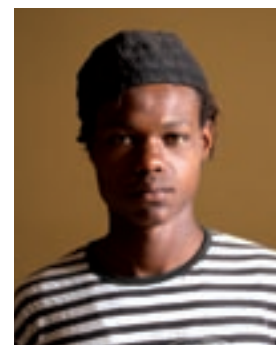
We verlaten Senegal in de wetenschap veel nuttige materialen te hebben achtergelaten en in de hoop, dat dit het begin is van een bloeiende jeugdambeweging in Senegal.

Sokhna Diarra Bousso Fall

Papa Alioune Fall

Georges Richard Couelho

MEISJES

PI	Name	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Ga	Wi	Dr	Lo	Pt	SB
1	Sokhna Diarra Bousso Fall	X	2	2	2	2	2	2	2	2	2	9	9	0	0	18	144
2	Odile Mendy	0	X	1	0	2	2	2	2	2	2	9	6	1	2	13	86
3	Therese Dasylyva	0	1	X	0	2	2	1	2	2	2	9	5	2	2	12	78
4	Lissoune NDiaye	0	2	2	X	0	0	0	2	2	2	9	5	0	4	10	70
5	Missia Mendy	0	0	0	2	X	2	1	0	2	2	9	4	1	4	9	57
	Rose Dasylyva	0	0	0	2	0	X	1	2	2	2	9	4	1	4	9	49
	Sarang Keita	0	0	1	2	1	1	X	1	1	2	9	2	5	2	9	62
8	Ngone Thiam	0	0	0	0	2	0	1	X	1	1	9	1	3	5	5	32
9	Aby Sagne	0	0	0	0	0	0	1	1	X	1	9	0	3	6	3	16
10	Thiane Seck	0	0	0	0	0	0	0	1	1	X	9	0	2	7	2	8

JUNIOREN

PI	Name	1	2	3	4	Ga	Wi	Dr	Lo	Pt	SB
1	Georges Richard Couelho	X	2	2	2	3	3	0	0	6	12
2	Ambroise Mendy	0	X	2	2	3	2	0	1	4	4
3	Abdoulaye Dione	0	0	X	2	3	1	0	2	2	0
4	Victor Mendy	0	0	0	X	3	0	0	3	0	0

ASPIRANTEN

PI	Name	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Ga	Wi	Dr	Lo	Pt	SB
1	Papa Alioune Fall	X	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2	11	10	1	0	21	213
2	Paul Gomis	0	X	2	0	2	1	2	2	2	2	2	2	11	8	1	2	17	148
3	Daniel Diorte	0	0	X	2	2	2	0	2	2	2	2	2	11	8	0	3	16	134
4	Ousmane Fall	0	2	0	X	0	2	2	2	2	2	0	2	11	7	0	4	14	132
5	Mouhamed Amaz	0	0	0	2	X	0	0	2	2	2	2	2	11	6	0	5	12	86
6	Abourahmane Dieng	0	1	0	0	2	X	0	1	2	2	2	2	11	5	2	4	12	88
7	Jean Gomis	0	0	2	0	2	2	X	0	2	2	2	1	11	5	1	5	11	96
8	Dominique Mendez	0	0	0	0	1	2	X	2	2	2	2	2	11	5	1	5	11	70
9	Faustin Mendy	1	0	0	0	0	0	2	0	X	2	2	2	11	4	1	6	9	61
10	Alioune Badaya Seydi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	X	2	2	11	2	0	9	4	10
11	Ouseyno Cisse	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	X	1	11	1	1	9	3	30
12	Saliou Nghoh	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	X	11	0	2	9	2	14

Een luxe (want dak en banken) grande place in Dakar.

Ton Weenink doet de openingszet bij Kees Thijssen.

Hans Jansen

China debuteerde in Den Haag...

VIJTIENDE EN LAATSTE(?) THE HAGUE OPEN

„IK GA NAAR VRIENDEN IN DEN HAAG“

Arbiters Martin van der Hout en Francis Huijsen.

Paul Sier hoopte dat we eens een keer niet zouden waarmaken wat we beloven en dat er ook in 2011 een The Hague Open van start gaat. Ruud Kloosterman wilde onder de deelnemers met het collectezakje rond gaan om alvast enig startkapitaal te hebben. Bondsbestuurder Theo van den Hoek probeerde de organisatie in zijn openingswoord met de opmerking "Tot volgend jaar!".

Winnaar Alexander Baljakin had het over „een fantastisch toernooi en een fantastische organisatie" en Hans Jacobsen repte over „een schitterend toernooi waarop altijd van alles was te genieten: van ontmoetingen met allerlei mensen, talloze en zinderende partijen en vaak ook in een schitterende omgeving". En Ton Weenink, samen met Hans Jansen alle vijftien keer op „het prestigieuze internationale zomerdamtoernooi" (Piet Bouma op ToernooiBase) van de partij, zei ook nu weer toen hij met Riet met de caravan achter z'n auto van Steenwijk naar Sport- en Recreatiecentrum Ockenburgh reed: „Ik ga naar vrienden in Den Haag".

Dat is ook altijd de kracht geweest van ons toernooi: een mooie mix van topsport en recreatiedammen, van optimaal presteren op ieders eigen niveau, van als modale dammer achter de touwen een keer tussen de grootmeesters dammen, van sociale contacten na de partij aan en rond de bar. Dat we (Richard van Diggele, Gerard de Groot, Fred Ivens, Jan Kok, Alex Kruyshoop, Cor Stapper en Jan Weerheijm) volharden in ons besluit ermee te stoppen viel na alle waardeerende woorden – ook van KNDB-voorzitter Johan Haijink en Rob Blokpoel namens Den Haag Topsport – dan ook om den drommel niet mee. Maar ja, hoofdsponsor DNC is er na tien jaar mee gestopt en we willen als Stichting The Hague Open gewoon eens wat anders. Zoals het WK voor junioren en meisjes dat in december in het Naaldwijkse Fletcher Hotel Carlton ten doop wordt gehouden.

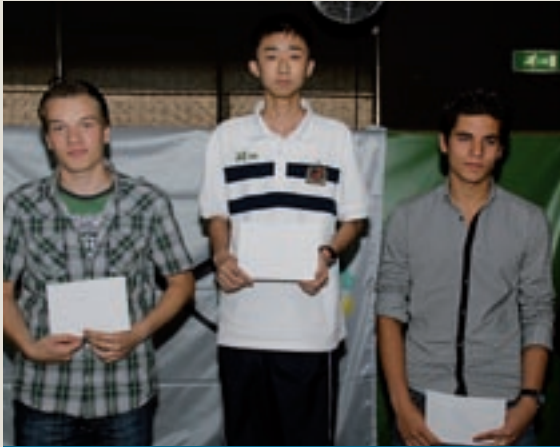
Het laatste zomertoernooi riep ook in andere opzichten emoties op. Jan Weerheijm klapte bij de inrichting van de speelzaal door z'n enkel en moest de hele week met z'n benen op tafel thuis blijven. En onze vaste hoofdarbiter Johan Demasure kreeg vlak voor de opening slecht nieuws over z'n gezondheid te horen. Invalster Francis Huijsen had nu samen met Martin van der Hout in de sporthal de touwtjes stevig in handen. Johan kwam met z'n familie nog wel even langs en gaf ons een fles champagne die we na afloop – hoe dan ook – op zijn gezondheid moesten consumeren. Gelukkig konden we op onze goede Belgische damvriend een toast uitbrengen in de wetenschap dat de vooruitzichten een stuk beter zijn dan aanvankelijk werd gevreesd. Dat was letterlijk en figuurlijk wel even slikken.

Genieten

Maar verder was het genieten, zoals Jan Kok ons op het hart had gedrukt. Van het recordaantal van 138 deelnemers, van waardig winnaar Alexander Baljakin, van veteranen Frits Luteijn en Evert Bronstring die aan hun tweede damleven bezig waren, van Wim Bennink (die net niet al zijn partijen tot remise wist te herleiden), van het zeer geanimeerde SCT Accountants Park Blitz en Ockenburgh Disco Blitz en van de achtkoppige Chinese delegatie die tijdens haar eerste bezoek aan ons land bepaald niet met lege handen bleef.

Matrena Nogovitsyna en Ayyyna Sobakina uit het verre Jakoetië nemen hun prijs stralend in ontvangst.

...ging er met enkele eerste prijzen vandoor...

...en legde alles vast op de gevoelige plaat.

Theo van den Hoek was ook van de partij.

Als organisatie hadden we evenmin over de publiciteit te klagen met twee keer aandacht van radiozender FunX en een groot artikel in NRC, Trouw en vrijwel elke dag in het AD HC. Het laatste The Hague Open was ook een weerzien met Theo Dijkstra. De founding father van ons toernooi kon dit jaar niet meedammen maar deed wel regelmatig als laatste het licht uit. Ook nam hij weer de combinatieprijzen voor zijn rekening. Het toernooi kon dit jaar doorgaan dankzij de steun van Den Haag Topsport, Sport- en Recreatiecentrum Ockenburgh (Jan Willem Segeth), A+ Salarisverwerking en Advies, Caminada Notarissen, SCT Accountants, Swadenburgerdam Participatie, Combinations en Bureau Harsveld. Of het toernooi volgend jaar kan worden voortgezet wordt thans zelfs op twee verschillende plaatsen onderzocht: Heerhugowaard en Den Haag. Dus toch niet de laatste keer? Ik wens beide plaatsen veel wijsheid toe! Nagenieten van het toernooi van 2010 kan in elk geval op www.damweb.nl/tho

FOTO'S: COR STAPPER.

Wim Bremmer observeert Bas Messemaker bij de discoblitz.

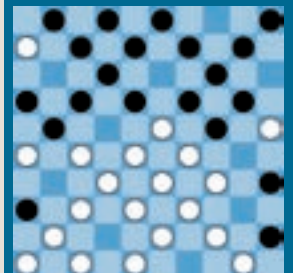
Richard van Diggele ontvangt FMJD arbiterdiploma van Wouter van Beek.

Toernooiwinnaar Alexander Baljakin.

Hans Jansen zou Hans Jansen niet zijn als hij niet een speciaal laatste-toernooi-probleem had gecomponeerd. Met twee opdrachten voor de lezer.

Diagram 1

Vraag 1: Mag wit 1.28-22 spelen? Het antwoord is nee: 1...19x28 2.22x15 3-9 3.33x11 24x22 4.26x28 12-17 5.11x22 16-21 6.15x24 14-20 7.25x12 en nu de zevenklapper 7...7x20 "en wit lijkt verloren", concludeert Jansen.

Vraag 2: Als wit niet toehapt maar 1.34-30 speelt, kan zwart dan winnen? "Een open vraag op een open toernooi. Ik wil eraan verbinden dat als zwart wint, The Hague Open volgend jaar doorgaat, maar als de winst voor zwart niet is aan te tonen, het toernooi niet doorgaat", aldus Jansen die zelf nog geen waardeoordeel durft te geven. Oplossingen kunnen worden verstuurd naar m.jansenvonpastau@upcmail.nl.

JOHN DE LEEUW WINT IN OOSTKAPELLE

Het 25e dam- en schaaktoernooi in Oostkapelle (Zeeland) is gewonnen door John de Leeuw uit Goes. De oud Zeeuws kampioen sneldammen behaalde 15 van de maximaal mogelijke 16 punten. In het sneldamtoernooi met 30 deelnemers verloor hij geen enkele maal en speelde slechts één keer remise. Tweede werd Martijn Rentmeester, eveneens van PWG met twee punten achterstand, derde Hermen Kroesbergen en vierde Daaf Kasse. Zowel Kroesbergen als Kasse had 12 punten. Op de foto: John de Leeuw in de achtste ronde tegen het jeugdige Zeeuwse talent Danny Wattel.

NEDERLANDSE ZOMERTOERNOOIEN

Anton van Berkel schreef het Brunssum damtoernooi, dat dit jaar tevens het predikaat Open Kampioenschap van Nederland mocht voeren op zijn naam en mag zich daarom een jaar lang Open Kampioen van Nederland noemen. Op de foto huldigt KNDB-voorzitter Johan Haijink de winnaar terwijl Piet Kole (links) en Dieter van Gortel toekijken. Over de aanvankelijk (een nieuw organisatiecomité is inmiddels opgestaan) laatste editie van The Hague Open leest u elders in dit blad meer. Nijmegen Open werd een prooi voor Guntis Valneris uit Letland terwijl wereldkampioen Alexander Schwarzman (Rusland) het Hiltex Zeeland Damtoernooi op zijn naam schreef. De toernooi-organisatie van Hiltex Zeeland Damtoernooi maakte bekend dat dit echt de laatste editie was en dat zij zich gaat concentreren op de organisatie van het NK vrouwen 2010, 2011 en 2012. In Hooogeveen debuteerde een zeer jonge en ambitieuze organisatie op succesvolle wijze met het Incasso Divisie Young Masters toernooi. Winnaars van de invatiegroepen in Hooogeveen waren Frerik Andriessen en Matrena Nogovitsyna uit Rusland.

CURSUS DAMPROBLEMEN COMPONEREN

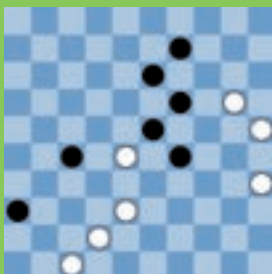
DOOR ARNE VAN MOURIK

StartersCursus op DamXL

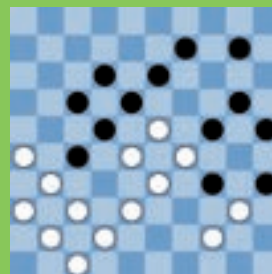
Sinds september 2009 verschijnt er op www.damXL.nl met tussenpozen een nieuw deel van de in totaal zeven delen tellende cursus damproblemen maken voor beginnende problemisten. Instappen kan op elk gewenst moment, ook als de cursus al helemaal op de site staat. De KNDB is al jaren bezig met het aanleggen van een gezonde basis voor het 21e eeuwse dammen in Nederland. Tjalling Goedemoed schreef in Het Damspel (december 2009) dat de problematiek daarbij een uitstekend middel is om de schoonheid en diepgang van ons spel aan een breder publiek te tonen. Hoe logisch zou het dan zijn als partijspel en problematiek hand in hand gaan? In de praktijk is dat helaas niet zo. Waar menig jonge dammer vanzelfsprekend leert de geleerde theorie in praktijk te brengen, is er weinig aandacht voor het trainen van "creativiteitsontwikkeling". Waar beroemde dammers als Valneris en Tsjizov vaak trainen op het oplossen van ingewikkelde damproblemen, zie je in de Nederlandse damrubrieken nauwelijks nog jonge dammers meedoen aan een ladderwedstrijd. Laat staan zelf damstanden bedenken! Daarom is er nu in ieder geval een online cursus om kennis te kunnen maken met damproblematiek. Daarin leer ik de cursist (of lezer) hoe ik zelf componeer – elke problemist heeft zijn eigen werkwijze – maar daarnaast stip ik ook algemene onderwerpen aan. Overigens allemaal geschreven vanuit de gedachte "laten zien hoe leuk en boeiend componeren is" en niet met de toon van de leraar die allerlei componeerregels opdreunt. Wil je zien wat de twee onderstaande standen, voorbeelden van een motiefbewerking en een slagsysteembewerking, met elkaar te maken hebben?

Vraag de gehele cursus gratis bij mij op (arne.sksq@gmail.com) of neem eens een kijkje op DamXL

1 A.D. van Mourik

2 A.P. de Zwart

Oplossingen:

1. Arne van Mourik 2009: 38-32 (27x38) 42x24 (23x32) 47-41 (36x47) 20-15 (19x30) 35x24 (47x20) 25x3 en nu staat het *cursusmotief* op het bord; zwart kan kiezen uit (32-37) 3-26 (37-41) 26-37 (41x32) 15-10 enzovoort met winst, of (32-38) 3-20! (38-43) 20-38 enzovoort.

2. Aart de Zwart, Het Damspel december 1940 (ook opgenomen in 75 Jaar KNDB 1911-1986): 44-39 (34x32) 42-38 (35x44) 47-42 (32x43) 37-32 (27x47) 31-27 (22x31) 36x27 (47x27) en alles staat klaar voor het slagsysteem: 26-21 (17x26) 28x30 (25x34) 29x38 (18x29) 33x13 (26-31) 13-9 (31-36) 9-4 (36-41) 4-10 uit.

NIEUWS UIT DE BONDSRAAD (JUNI-NOVEMBER 2010)

Regionale kwalificatietoernooien voor het Kampioenschap van Nederland 2011

Met ingang van 2011 verloopt de plaatsing voor het Kampioenschap van Nederland niet meer via de halve finales, maar worden er vier regionale kwalificatietoernooien georganiseerd waarin acht NK-finaleplaatsen te verdienen zijn. De toernooien zijn toegankelijk voor de teruggevalen finalisten en halve finalisten, de nummers 1 en 2 uit de provinciale kampioenschappen en de vrouwen- en juniorenkampioen van Nederland. Daarnaast is er ook ruimte voor open inschrijving. Inmiddels is duidelijk geworden dat er in januari vier sterk bezette groepen van 18 spelers van start zullen gaan, die op vier zaterdagavonden acht ronden Zwitsers gaan spelen in IJmuiden, Emmeloord, Tilburg en Huissen. Bij de organisatie van de toernooien wordt het bestuur door de Topsportcommissie, ondanks hun kritische houding tegenover de nieuwe opzet, constructief ondersteund.

KNDB-bekercompetitie gemoderniseerd

De KNDB-bekercompetitie wordt met ingang van 2011 in een modern jasje gestoken.

- Het toernooi wordt voortaan op drie in plaats van op vijf zaterdagavonden afgewerkt. Op elke zaterdag speelt elk team drie wedstrijden, met een versneld speltempo.
- In de eerste ronde spelen de 32 clubteams in acht groepen van vier teams. Per poule plaatsen de bovenste twee teams zich voor de tweede ronde. Die tweede ronde bestaat dan uit vier poules van vier teams; de bovenste twee teams per poule gaan naar de finale.
- Op de finaledag spelen de acht teams volgens een knock out systeem, waarbij in drie ronden de winnaar van de KNDB-beker wordt bepaald. De verliezers per ronde spelen om de overige plaatsen.

Nieuwe contributieregeling: de KNDB wordt goedkoper voor jeugdleden en nieuwkomers!

De bondsraad heeft een nieuwe contributieregeling voor 2011 vastgesteld.

- Senioren betalen € 35,00 per jaar (hetzelfde bedrag als in 2010).
- Junioren betalen € 25,00 per jaar (was in 2010 nog € 20,00).
- Aspiranten, pupillen en welpen gaan een lagere contributie betalen: € 15,00 per jaar (was in 2010 voor aspiranten € 20,00 en voor pupillen en welpen € 18,10).
- Nieuwe KNDB-leden betalen over het eerste kalenderjaar waarin zij lid worden - ongeacht hun leeftijd en ongeacht het moment van aanmelding - een 'welkomst-contributie' van € 5,00. (Je telt als "nieuw lid" als je in het voorafgaande jaar nog geen lid was van de damclub die je opgeeft).
- Net als bij de meeste andere organisaties in Nederland geldt het KNDB-lidmaatschap voortaan per kalenderjaar. Dus: lid worden kan het hele jaar door, het lidmaatschap beëindigen

kan alleen per 31 december.

- Daarnaast is de bondsraad druk bezig na te denken over een (goedkoop) recreatielidmaatschap, voor dammers die alleen maar met plezier hun partijtje op de club willen spelen. Binnenkort meer nieuws hierover!

OVERLEDENEN

Het bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van:

J. Fakkeldij, DDV Diemen; B. Visser, Excelsior Harlingen; H. Zonnenberg, DC Hengelo; C.H.R. Roeleven, DC Lent; J. van Amerongen, VRD Renkum; M. van Ravenhorst, DAWO Woudenberg; W. Krom, persoonlijk lid KNDB; S. van Eijk, DeZ Reeuwijk; L. van den Berg, BEGB Britsum; W. van Sint Analand, EDC Enschede; L. van der Kruk, DOS Delft; J. Flach, IDV Hendrik Ido Ambacht; H. de Krijger, persoonlijk lid en lid van verdienste KNDB; W. van Oosterwijk, DC Lent en Ons Genoegen Haalderen, E. Holstvoogd, Leids Damgenootschap, A. Koevoet, PSV Dammen.

DE VOORDELEN VAN HET KNDB-LIDMAATSCHAP OP EEN RIJ

Verenigingsondersteuning: met de KNDB sta je er niet alleen voor!

De KNDB beschikt over uitgebreide kennis waar je als KNDB-vereniging gratis een beroep op kunt doen. Heb je vragen of behoefte aan ondersteuning op het gebied van bestuur, accommodatie, dampromotie, arbitrage, materiaal voor damlessen en opleidingen, jubilea etc.? Bij het KNDB-bonds-bureau kun je terecht voor een antwoord of oplossing.

Magazine Het Damspel

Het Damspel is het magazine van de KNDB. Een must voor iedere dammer. Over alles wat direct of indirect met dammen te maken heeft. Natuurlijk bevat ieder nummer ook techniek op ieder niveau. Vier maal per jaar 36 full colour pagina's. Gratis thuisgestuurd aan leden van de KNDB. Voor niet-leden kost een abonnement op het Damspel 20 euro per jaar.

Dammen op internet

De KNDB onderhoudt met kndb.nl, damz.nl en dammentor.nl websites die veel informatie, nieuws en ontwikkelingen op het gebied van dammen brengen. Daarnaast ondersteunt de KNDB toernooi-organisaties met professioneel ogende websites en state-of-the-art DGT elektronische damborden.

Rating

De KNDB-rating heeft een toegevoegde waarde voor elke dammer op ieder niveau. Met de KNDB-ratingpunten kun je zien hoe je damprestaties zich ontwikkelen, ook in vergelijking met die van je clubgenoten en van andere KNDB-dammers in de rest van Nederland. Gesprekken tussen dammers gaan vaak over hun rating: de KNDB-rating geeft een extra dimensie aan het dammen!

Organisatie wedstrijden en competities

Jaarlijks organiseert de KNDB de nationale competitie voor clubteams, de Nederlandse kampioenschappen snel-, rapid- en 'gewoon' dammen voor alle spelerscategorieën, de Nationale Jeugddamdag en nog veel meer.

De KNDB helpt toernooi-organisatoren

Als je zelf een toernooi wilt organiseren, kan de KNDB je helpen: met de publiciteit, met de vermelding van je toernooi op de damkalender, met het leggen van contacten met buitenlandse spelers, met de uitleen en verhuur van dammaterialen, met de beschikbaarstelling van toernooisoftware, et cetera.

Bondswinkel

De KNDB-winkel biedt een assortiment dat niet in de reguliere (denksport)winkel verkrijgbaar is: van damboeken tot notatiebiljetten, van borden, schijven en klokken tot opleidingsmappen, damdiploma's en promotiemateriaal. Ook stimuleert de KNDB de ontwikkeling en productie van nieuwe damproducten, zoals de elektronische damborden en (terug van weggeweest!) de magnetische zakdamboardjes.

Kaderopleidingen

De KNDB verzorgt kaderopleidingen voor arbiters, damtrainers en jeugddambegeleiders. Je doet hier de kennis op die elke vitale damvereniging in huis moet hebben! Met alle cursussen kun je jaarlijks starten.

Trainingen

De KNDB organiseert voor veelbelovende jeugdspelers en senioren regionale en landelijke trainingen. De KNDB heeft een technische staf die de Nederlandse topspelers helpt om nationaal en internationaal goed te presteren.

Opleidingen

De KNDB beschikt over een modern, zesdelig opleidingspakket. Dit is geschreven voor jeugdleden maar met name de laatste drie delen zijn ook zeer geschikt voor het gemiddelde seniorlid.

Schooldammen

De KNDB organiseert jaarlijks het schooldamkampioenschap van Nederland, als sluitstuk van de schooldamwedstrijden die overal in Nederland met vele duizenden schoolkinderen als deelnemers worden gehouden. Ook zorgt de KNDB voor promotiemateriaal dat je op scholen en tijdens schooldamtoernooien kunt uitdelen om kinderen enthousiast te maken voor de damsport en de weg te wijzen naar jouw club.

Belangenbehartiging

De KNDB behartigt de belangen van alle georganiseerde dammers in Nederland. Zo komt de KNDB op voor de belangen van dammers en damclubs bij ministeries, provincies en gemeenten en participeert zij in commissies en overlegstructuren van NOC*NSF en samenwerkingsverbanden met collega-sportbonden.

Collectieve ongevallenverzekering

Als je onderweg bent van/naar je clubavond, een damwedstrijd, of een andere bijeenkomst die met de damsport te maken heeft en er overkomt je een ongeval, dan kun je een beroep doen op de collectieve ongevallenverzekering van de KNDB. De verzekering geeft een vergoeding voor medische zorg en doet uitkeringen bij overlijden of blijvende invaliditeit. Alleen voor KNDB-leden!

Meer weten?

Bonds-bureau KNDB, telefoon 026-4954198, e-mail bonds-bureau@kndb.nl

Bij het heengaan van Ed Holstvoogd

Wie mij en mijn (dam)geschiedenis ook maar enigszins kent, weet dat deze aflevering van de rubriek Partij-analyse over niemand anders dan Ed Holstvoogd (1943-2010) kan gaan. Tenslotte is Holstvoogd, die de ouderen onder u zich nog zullen herinneren van de najaar 1970 uitgezonden Teleac Cursus (waarvoor hij overigens - samen met Fenno Boog - óók het cursusboek schreef), voor mij zo'n beetje alles geweest wat men zich op damgebied maar kan voorstellen. Zo was hij achtereenvolgens jeugdidool (1962-1964), clubgenoot (bij RDG), sparring partner (1971-1973, alsook 1992) en secondant bij mijn roemruchte WK-match tegen Andreiko (1973). Aan die laatste episode zal Holstvoogd, die een liefhebber van mooi en compromisloos dammen was, wellicht net zulke gemengde gevoelens hebben overgehouden als ik, maar tòch: zo'n intensieve samenwerking op zo'n cruciaal moment in een sportieve carrière schept een band die niet gauw verbroken wordt. Het spreekt dan ook vanzelf dat Ebbo de Jong, die in oktober 1973 aan het hoofd stond van de drie man sterke Nederlandse delegatie die het met succes tegen de Sowjet-Russische 'trojka' Andreiko/Koeperman/Riekstiensj opnam, eveneens aanwezig was bij Holstvoogds uitvaart op 25 oktober. Deze rubriek leent zich echter niet voor een heuse necrologie, of zelfs maar een stuntelige poging daartoe. Bovendien merk ik dat het mij moeite kost te schrijven over iemand die mij zo dierbaar was (en is). Zoals ik in de Volkskrant van 30 oktober schreef: „Er zijn maar weinig dammers geweest wier dood, bij mij althans, zulke diepe wonden slaat.” Daarom stel ik voor - en ik hoop dat de lezer daar begrip voor heeft - om ons op de techniek te richten.

De partij nu die ik hieronder bespreek, stamt uit de tijd waarin Ed Holstvoogd door vriend en vijand, om preciezer te zijn door zowel zijn mentor R.C. Keller als diens eeuwige rivaal Piet Roozenburg, een grote toekomst werd voorspeld. Anno 2010 weten we dat die belofte nooit is ingelost. En eigenlijk wist men dat zelfs al medio jaren zestig, toen Holstvoogd ervoor koos zijn aspiraties op damgebied in te ruilen voor zijn studie economie. Dat deed hij overigens vrij drastisch: de database geeft vrijwel geen Holstvoogd-partijen meer tussen 1964 en 1971! Maar in die periode 1962-1964 lag dat dus anders. Holstvoogd gold in die jaren als een groot talent, en dat niet alleen dankzij zijn nationale jeugdtitel in 1961 of de tweede plaats die hij bij zijn debuut in het senioren-NK (1962) behaalde, maar ook en vooral dankzij de hoge kwaliteit van zijn partijen. Daarvan vormt de partij die hij in 1962 van Wim de Jong won, een goed voorbeeld. En misschien is het zelfs wel het beste voorbeeld dat ik kan bedenken. Want in dat prachtige duel met de toenmalige (viervoudige!) Nederlandse kampioen slaagt Holstvoogd erin een even ongebreidelde als weldadige strijd lust te paren aan een fijn ontwikkeld positiegevoel, om geen grotere woorden als 'gevoel-voor-esthetiek' te bezigen.

Overigens zal men in de database tevergeefs naar onderstaande partij zoeken. Gelukkig deed Holstvoogd mij de partij tegen De Jong - inclusief enkele technische kanttekeningen - een paar jaar geleden toekomen nadat ik bij hem naar het integrale verloop had geïnformeerd. Dat kwam zo. Ooit, toen ik nog maar net met dammen was begonnen, had ik uit Kellers rubriek in Het Vrije Volk de beslissende tweede partijhelft nagespeeld. En in de loop van mijn leven was ik allengs nieuwsgieriger geworden naar de fase (opening, vroege middenspel) die aan dat fragment voorafging.

E. Holstvoogd - W. de Jong, Coca Cola-kamp. Noord-Holland 1962

Ed Holstvoogd in actie tijdens zijn veelbewogen treffen met Andreiko (op de rug gezien) in het internationale toernooi van Jalta 1963. Holstvoogd had de partij kunnen winnen, maar zou uiteindelijk zelfs nog verliezen...

1.32-28 17-21 2.37-32 21-26 3.41-37 18-23

Dit wordt sowieso weinig gespeeld (3...11-17 is ruim twaalf keer zo populair!), en op grootmeesterniveau treft men de tekstzet helemaal nooit aan. Toch is 3...18-23 naar mijn smaak een van de aantrekkelijkste voortzettingen waarover zwart na 3.41-37 beschikt. **4.34-29 23x34 5.40x29** Wit wil zo snel mogelijk het initiatief naar zich toe trekken. Alternatieven voor de manoeuvre 34-29x29 had hij in 4.31-27, in 4.34-30 en in 4.33-29.

5...12-18

Mijn voorkeur zou hier naar een opstelling met 5...20-25, 6...15-20 en eventueel nog 7...16-21 en 8...11-16 uitgaan, een speelwijze dus waarbij zwart - evenals De Jong in de partij zal doen - een omsingeling van het vijandelijke centrum nastreeft maar veld 18 mist.

6.44-40 7-12 7.40-34 20-25

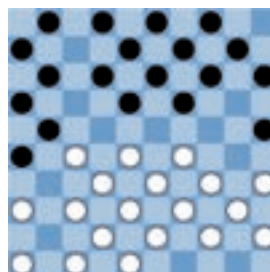
Zie de vorige aantekening. Minder ambitieus ingestelde spelers zouden bijvoorbeeld het klassieke 7...20-24 8.29x20 15x24 hebben gedaan.

8.45-40 11-17 9.50-45 17-21 10.31-27 1-7 11.49-44 7-11 (zie diagram)

Zowel in Smeenk-Bronstring, halve finales NK 1984, als in Georgiew-Baljakin, Vilnius 2008, kozen de zwartspelers voor

11...19-23 12.28x19 14x23 13.33-28 15-20 14.28x19 13x33 15.39x28. Waaraan ik nog toevoeg dat de stelling na 11.49-44 in beide gevallen niet vanuit de 1.32-28 17-21- maar vanuit de 1.32-28 18-23 2.33-29 23x32 3.37x28-opening tot stand was gekomen.

Diagram 1

Na de tekstzet ligt, buiten 12.37-31 26x37 13.42x31, de 2x2-terugruil 12.27-22 18x27 13.28-23 19x28 14.33x31 (onder meer Sjawal-Golosoejew, USSR 1980) het meest voor de hand. Holstvoogd opteert echter voor een totaal ander plan:

12.46-41!!!?

Een hoogst opmerkelijke voortzetting, waarmee wit willens en wetens (zie ook zijn 15de zet) naar een klaverblad-opsluiting van zijn linkervleugel toewerkt! 12.46-41 mag dan niet zijn veiligste zet zijn - verre van dat zelfs -, het is in zekere zin wél de scherpste winstpoging die men zich maar denken kan. De temporerende tekstzet verplicht zwart namelijk zodanig te

spelen (12...14-20 13.29-23; 12...19-24 13.29x20 15x24; 12...19-23 13.28x19 13x24 14.29x20 15x24) dat wit zich altijd van het stuk op 29 ontdoet, waarna deze onder 'dekking' van de vijandelijke randschijf op 25 aan een krachtige centrumaanval kan gaan werken!

12...14-20! 13.29-23 18x29 14.34x14 10x19 15.36-31!!!?

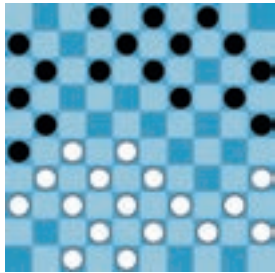
Soms weet je nog precies wanneer je een bepaalde uitdrukking voor het eerst hoorde. Zaterdag 9 januari 1982 vond in Heemstede de derde ronde van het jaarlijkse Kennemer Top Tien-toernooi plaats. Na afloop namen Theo Tielrooij en ik, in gezelschap van Wim de Jong, onze (remise-)partij van die middag nog eens door. Aangekomen bij het fragment waarin ik geheel vrijwillig 'in' de hekstelling was gaan staan, sprak De Jong de woorden: "Spaans lef"!

Daar ik die uitdrukking tot dan toe niet kende (maar natuurlijk wél aanvoelde wat ermee bedoeld werd), ben ik het moment nooit vergeten. Ik moest er, toen ik de onderhavige partij vorig najaar in de *Volkskrant* besprak, weer aan terugdenken omdat Holstvoogds 15.36-31!!!? nog veel nadrukkelijker van "Spaans lef" getuigt dan mijn 33...17-22! tegen Tielrooij!

Overigens zal De Jong, waar het het creëren van een vlijmscherp en principiële gevecht betreft, zich zelf evenmin onbetuigd laten: in het komende middenspel gaat de zwartspeler de bezetting van veld 18 met ijzeren consequentie uit de weg, zodat wit geen moment de gelegenheid krijgt de opsluiting middels 27-22x22 te verbreken!

15...5-10 16.41-36 (zie diagram)

Diagram 2

16...19-23!? 17.28x19 13x24

Los van de vraag of de 'opsluiter' er over het algemeen verstandig aan doet het aanwezige materiaal te reduceren of niet, en geheel los ook van de vraag of het gunstiger is tempi te winnen dan wel te verliezen (géén idee), is 16...19-23 een volstrekt begrijpelijke beslissing. Immers: als zwart niet op 18 of 23 kan c.q. wil spelen, zal hij expansie over veld 24 moeten zoeken. Maar om een permanente bezetting van 24 mogelijk te maken, moet hij tevens veld 2 ontruimen, omdat hij anders ernstige hinder van de 2x2-ruil 33-29 (24x22) en 27x7 zou ondervinden. Het is waar dat de afruil van 28 als nadeel heeft dat minstens één van de inactieve witte stukken op de diagonaal 47/15 (42, 47) wordt opgelost. Maar die overweging was - lijkt mij, tenminste - onvolgende reden om voor een lichtelijk barbaarse zet als 16...2-7?! te kiezen.

18.39-34 8-13!?

Zo komt zwart precies op tijd om een eventueel 19.33-28 met 19...2-8!? te beantwoorden.

19.43-39 2-8 20.33-29 24x33 21.39x28

Ook dit ziet er volmaakt logisch uit. Al zou ik mij óók kunnen voorstellen dat iemand als Evert Bronstring, een van de grootste ken-

ners van dit specifieke speltype, in dezelfde situatie om redenen van tempo-technische aard voor 20.33-28 (20...10-14), 21.38-33 en - ervan uitgaande dat zwart 21...24-30 22.35x24 20x38 23.42x33 (47-42-38!) achterwege laat - 22.42-38 zou hebben gekozen. Maar misschien zit ik er met die veronderstelling ook wel helemaal naast.

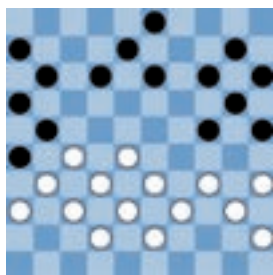
21...10-14 22.38-33 14-19 23.42-38 19-24

Nu er geen dwingende noodzaak (meer) toe is, bezet De Jong veld 24 zónder de tempowinnende manoeuvre van zo-even. Het is inderdaad moeilijk in te zien waarom 23...19-23 24.28x19 13x24 de voorkeur zou verdienen. Weliswaar mag wit zich na 25.44-39 9-13 26.48-43 3-9!? niet aan een ontijdig 27.33-28? bezondigen wegens 27...24-30!! 28.35x24 20x29 29.34x23 13-19 30.23x3 8-13 31.3x17 11x35, een standaardcombinatie - al betreft het in feite in 5x5-ruil - die in de praktijk al menig slachtoffer heeft gemaakt. (Onder wie niemand minder dan Gantwarg en Roozenburg, die in 1966 en 1969 op een soortgelijke wijze van respectievelijk Sjtsjogoljew en Palmer verloren!) Maar na 27.47-42(!) kan zwart die tactische wending niet langer in de stand houden en zal hij het van 27...4-10 28.33-28 en nu óf 28...9-14 29.34-30 25x34 30.39x19 14x23 31.28x19 13x24, óf 28...24-29 29.34x23 25-30 30.35x24 20x18 31.38-33 18-23 32.28x19 13x24 moeten hebben. Alweer geldt dat ik geen idee heb wat wijsheid is.

24.44-39 9-14 25.48-43 4-10 26.47-42!?

Holstvoogd stelt de keuze tussen 34-30 en het verplichtende 34-29 terecht nog even uit.

Diagram 3

26...14-19?!

De eerste van een tweetal

aanvechtbare beslissingen binnen drie zetten. Het lijkt weinig twijfel dat zwart beter 26...3-9(!) kon spelen. Holstvoogd merkt op dat zwart in dat geval 27.28-22 niet goed met 27...12-17? kan beantwoorden wegens 28.22-18! 13x22 29.27x18, bijvoorbeeld 29...8-13(?) 30.34-30! met schijf- en partijwinst. Maar het is de vraag hoe relevant een en ander is: na gewoon 27...12-18! lijkt wit juist in moeilijkheden te verkeren!

Daarom denk ik dat wit in reactie op 26...3-9 hetzij 27.34-30, hetzij 27.34-29 moet doen. In dit laatste geval maakt het beslist verschil of zwart na 27...14-19 28.40-34 met het cliché-matige 28...10-14(?) vervolgt (bijvoorbeeld 29.45-40 12-17? 30.27-22! 8-12 31.31-27 12-18 32.36-31 +) dan wel met 28...9-14!? Dat grote verschil schuilt in een verrassende offerwending die na 29.45-40 12-17 30.27-22 8-12 31.31-27 12-18 32.36-31 de kop opsteekt, te weten 32...18-23!! 33.29x9 14x3. Al haast ik mij eraan toe te voegen dat het offer niet wint: na 34.41-36! 3-8/9 35.34-29!! 19-23 36.28x30 25x45 beschikt wit over de (tegen-)combinatie 37.35-30! 17x28 38.32x23! 21x41 39.36x47 26x37 40.29-24 20x18 41.38-32 37x28 42.33x2/4 en heeft hij zelfs de (iets) betere eindspelkansen omdat zwart niet mag promoveren.

27.34-30(!) 25x34

28.39x30(!)

Gebruikmakend van de omstandigheid dat 28...20-25?? uitgeschakeld is door 29.28-22! en 31.22-17 +, perkt wit de vijandelijke bewegingsvrijheid drastisch in.

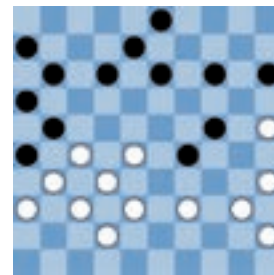
28...24-29(?)

Na 28...12-18 29.30-25 10-14 30.27-22* (30.43-39? 18-23! +) 30...18x27 31.31x22 8-12 32.43-39 was er weinig positiefs te halen geweest voor zwart, die er vermoedelijk het beste aan doet het spelbeeld middels 32...24-29(!) 33.33x24 20x29 34.39-34 29-33(!) 35.28x39 12-18 radicaal te wijzigen. Maar De Jong zou in dat geval beduidend minder verliesgevaar hebben gelopen dan na de principiële tekstzet, die

domweg te hoog gegrepen blijkt.

29.33x24 20x29 30.43-39 10-14 31.30-25 19-24

Diagram 4

32.39-34!

De inleiding tot een aanvalsmoefure die de zwarte stelling in tweeën splijt en waarmee wit op z'n minst een gunstig dammeneindspel afdwingt. Of hij - en dan met name op de vorige zet - nóg beter had, kan alleen een uitvoerige analyse aan het licht brengen.

32...13-18 33.34x23

18x29 34.28-22! 12-17

35.22-18! 17-22 36.18-12!

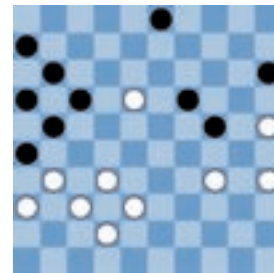
8x17 37.27x18

Zwart *lijkt* strategisch te worden overspeeld. Maar De Jong vindt een fraaie verdediging die zowaar nog toereikend is, of juist gezegd: die toereikend had moeten zijn.

37...14-19(!) 38.40-34!

29x40 39.45x34! (zie diagram)

Diagram 5

39...17-22(!) 40.18x27

19-23(!) 41.38-33! 15-

20(!)

De enige: na direct

41...24-29? 42.33x24 23-28

43.32x23 21x41 44.36x47

26x48 45.23-19 48x30

46.25x34 3-9 47.34-29!

16-21/11-17 48.29-23! enz.

(Holstvoogd) had wit glansrijk op winst gestaan.

42.25x14 24-29 43.33x24

23-28 44.32x23 21x41

45.36x47 26x48 46.34-

29! 48-37!

Eerst zo. Tenslotte hoeft zwart de damvangst 47.14-9? 37x30 48.35x24 3x14 niet te vrezen, op voorwaarde dat hij na 49.29-23 met 49...11-17! = vervolgt

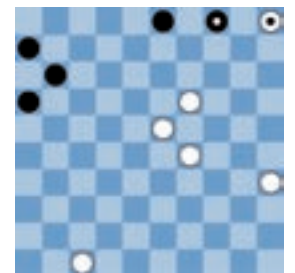
en niet met het verliezende 49...16-21? 50.24-19! 14-20 51.19-13! gevolgd door 13-8-2! +.

47.24-19 37-31!

Nu pas. Zwart mocht onder geen beding 47...37-32? spelen vanwege het (alweer) door Holstvoogd aangegeven 48.47-41!! 37x46 49.14-10 3-9 50.19-14! en 51.10-5 +.

48.14-10 31-4! 49.10-5 (zie diagram)

Diagram 6

49...3-9?

Het is waar dat (ook) 49...4-15? had verloren, niet zozeer door 50.19-13? (50...15x33! =) als wel door simpel 50.19-14! gevolgd door 14-10-4. Maar na 49...16-21! was een winnend plan voor wit niet te zien geweest, onder meer omdat hij na 50.5-14 11-17! met de dreiging 51...3-9!, 52...21-26 en 53...26x17 = wordt geconfronteerd.

Na de tekstzet daarentegen is het evenwicht beslissend verbroken:

50.19-13! 9x18 51.23x12

11-17 52.12x21 16x27

53.5-37!

Zo elimineert Holstvoogd de mogelijkheid 53...4-15 en voorkomt hij dat zijn dam en voorste schijf elkaar hinderlijk voor de voeten zouden lopen.

53...6-11 54.29-24 4-9

55.24-19 11-17 56.37-41

17-21

In dit 4x3-eindspel werd de partij afgebroken en zonder verder spelen door zwart gewonnen gegeven. Inderdaad hoeft wit slechts enkele temporiserende zetjes met zijn dam te doen om een spoedige doortocht van het stuk op 19 af te dwingen.

GROTE KLAPPERS!

Wat is het allerleukste aan dammen? Lekker veel slaan natuurlijk! In deze Zetje Schrap vind je negen standen die in het echt zijn voorgekomen, en waarbij één van de spelers een prachtige zeven- of achtklapper uithaalde. Let goed op wie er aan zet is en... zorg dat je op tijd instuurt!

Spelregels voor de laddercompetitie:

- Inzenden tot 13 december anders tellen je oplossingen niet mee.
- Inzenden per e-mail naar zetjeschrap@gmail.com
- Schrijf je naam bij je oplossingen.
- Noteer de volledige oplossing, dus niet alleen de eerste zet!
- Een correcte bijoplossing wordt beloond.
- De prijswinnaars beginnen weer onderaan de ladder.
- Als je drie keer achter elkaar niet meedoet, val je van de ladder. Je behaalde punten blijven wel geldig en tellen bij je volgende inzending gewoon mee.
- Als je een sterretje achter je naam hebt, wordt het tijd dat je weer eens wat opstuurt.

Oplossingen Serie 32: Zomers luchtige opgaven

- 364 1. 44-40 35x44 2. 50x30 25x34 3. 43-39 34x43 4. 42-38 43x32 5. 47-42 met oppositie.
- 365 1. 35-30 24x44 2. 33x2 44x42 3. 2-7 26x37 4. 7x47 met oppositie.
- 366 Coup Turc: 1. 48-43 49x39 2. 45x43.
- 367 1. 21-17 12x32 2. 23x1 34x45 3. 1x40 45x34 4. 42-38 32x43 5. 48x10
- 368 1. 42-37 33x31 2. 25-20 15x33 3. 43-38 33x42 4. 48x10
- 369 1. 44-39 34x43 2. 42-38 43x32 3. 37x30 26x46 4. 30-24 29x20 25x5 met oppositie.
- 370 1. 28-23 18x49 2. 21-16 49x21 3. 16x27
- 371 1. 36-31 32x34 2. 31x24 30x19 3. 44-39 34x43 4. 45-40 35x44 50x48 met oppositie.
- 372 1. 34-29 23x34 2. 28-22 27x29 3. 43-39 34x43 4. 45x21 26x17 5. 49x38.

Diagram 373 (wit winst)

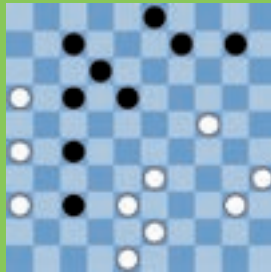

Diagram 374 (wit winst)

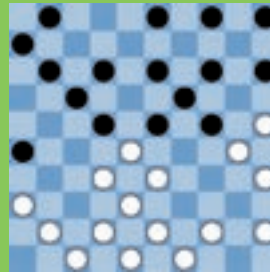

Diagram 375 (wit winst)

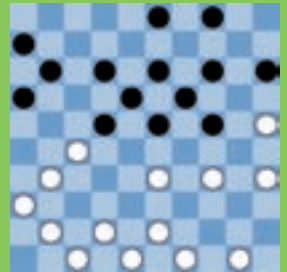

Diagram 376 (wit winst)

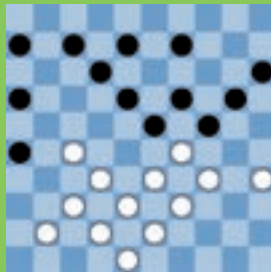

Diagram 377 (wit winst)

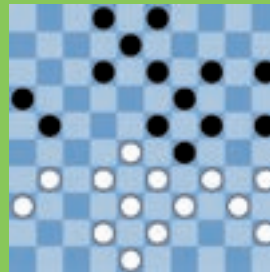

Diagram 378 (zwart winst)

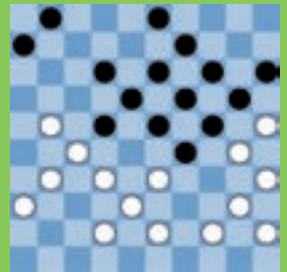

Diagram 379 (zwart winst)

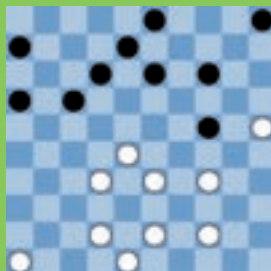

Diagram 380 (zwart winst)

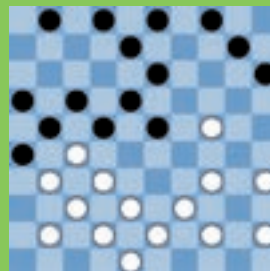
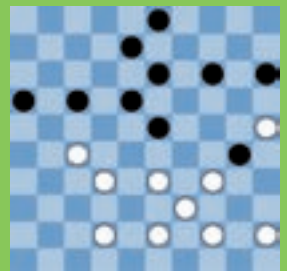

Diagram 381 (zwart winst)

De ladderstand

148: Mara Langeveld
147: Jasper Verhoef
138: Lisa Aleven
133: Dennis de Wit
129: Victor Elgersma
128: Jan Groenendijk
119: Soegriem Boedhram
116: Lucas Veldhuizen
111: Mark Looman
108: Sanne Hoksbergen*
106: Okke Zeeman
103: Melanie Voskuil
100: Maaike Kamer
98: Ivar Jansen
96: Stan Brink
95: Thijs Verboon en Petra Wessels
92: Bertus Scheer
91: Winkit Hau
87: Patrick van der Vlist*
86: John B. Reade
84: Daymian van Sommeren*, Sil Spieard*, Gerben van Steenberg*, Luka Wissink*
80: Colinda Adams*

78: Henri Beverdam, Rick Hartman en Michelle Kway*
76: Nick Hoksbergen*
73: Henk Jongbloed*
72: Nico van Engelenhoven*
71: Mariska Veer en Denise van Dam*
70: Timo Kuipers
69: Vincent Houtjes en Arwin Lammers, Daniël Wilbrink, Michelle de Jong
66: Mabel van Leeuwen, Wouter Morssink, Benjamin Guicherit*, Anne Molenaar*, Hugo Molenaar*, Ester van Muijen, André de Raad*
63: Arie van der Knaap, Matthijs Stolwijk
60: Leon Smids, Daan de Waal, Daan Vermeulen, Lotte Aleven, Jasper van Meerten*, René Veenbrink*
57: Thijs Alderliesten,

Justin Simon
56: Nick Waterink
54: Gerlinda Schaafsma
51: Raymond Koopmanschap
48: Jeroen Cremers*, Martine Jannes, Joep Kerkhoff, Jan Algra en Nick van Weij*
47: Elco Blankestijn
46: Niels van der Kroef* en Bas Blommers
45: Peter Hernaamt
43: Niels Weel
42: Dennis Bos, Hans Braakman
39: Katinka Blanken
38: Lennart Blankestijn
37: Ruth Scholten*
36: C.M. Kentie, Bart Westerveld
35: Win Sie Hau*
30: Tom Janmaat, Jannes Kromhout, Yoeri van Leeuwen, Gilles Yeung
28: Caroline Schep en

Kimberley Waterink
24: Jan Boersma*, Evie Bouter*, Sem Derksen*, Lucas Schepers*, Thomas Schuiling*, Thimo Werkman*, Todor Wissink*
21: Maurice Bergboer, Maartje Bos, Pim La Crois, Sam van Hal*, Adriaan Heemskerk*,
20: Tim Kemperman*, Niek Knuiman*, Rikke Ponger* Guido Janssen*
18: Casey van Beek, Jesse van Beek, Bas van Berkel, Joan Evers, Kaspar Heijnen, Stijn Overeem, René Emmaneel, Maarten van der Schee, Dennis Fagel
16: Jorit Brolsma
15: Aalt Mostert
14: Luuk Gerritsen
13: Lara van Leeuwen
12: Peter van Eijl*, Sjoerd van Eijl*, Luc Gommers*, Martijn de Leeuw*, Jitse

Slump*,
9: Vick Spijkstra*, Lucas Stolk*, Edwin van der Vlist*
8: Marco de Leeuw, Yoshua van der Most, Noud Beekes, David Davidse, Dirk van der Velden
7: Adrie Flinders, Roel van der Hek, Lars de Winter

De prijswinnaars zijn **Mara Langeveld, Jasper Verhoef en Lisa Aleven. Van harte gefeliciteerd!** Het prijsje krijgen jullie binnenkort toegestuurd.

NINA GRIJPT NET NAAST WERELDTITEL

Na de eerste helft van het dubbelrondige WK Vrouwen stond Nina Hoekman fier bovenaan, met een score die sterk deed denken aan die van schaker Veselin Topalov in het WK van San Luis. 8 uit 5 in zo'n sterk veld, drie punten los, nog slechts vijf ronden te gaan: wie denkt er dan nog aan verliezen?

DOOR: MARTIJN VAN DER KLIS

Wat niemand verwachtte, gebeurde echter toch. Zoja Golubeva, die in de jaren tachtig en negentig al het onwaarschijnlijke aantal van elf wereldtitels veroverde, achterhaalde Hoekman op het moment suprême en hield in de noodzakelijke barrage haar zenuwen het best in bedwang. Maar wat was Nina dichtbij...

Dat het WK Vrouwen er kwam, was een complete verrassing. Een jaar na de door Brazilië afgeblazen WK's stelde Rusland zich vanuit het niets kandidaat voor de organisatie van het WK vrouwen. In Ufa zag de bond mogelijkheden om op korte termijn een WK met een behoorlijk prijzenfonds (circa € 25.000,-) uit de grond te stampen. Maar dan wel met een sterk ingeperkt deelnemersveld: van de oorspronkelijke veertien deelnemers bleven er slechts zes over. Hoewel van enkele landen kritiek kwam op deze opzet, was de algemene tendens dat het afgeslankte WK een prima alternatief was voor de teleurstelling van Brazilië.

Waar veel deelnemers wellicht even moesten wennen aan de nieuwe omstandigheden, bleek de Nederlandse afgevaardigde Nina Hoekman vanaf het startschot gefocust. Met haar vertrouwde stijlvolle spel wist ze haar tegenstanders keer op keer in verlegenheid te brengen. In de eerste ronde moest direct Tamara Tansykkuzhina eraan geloven. In een toch al lastige stand was één foutje van de Russische oud-wereldkampioene genoeg.

Een andere ex-kampioene, de Oekraïense Darya Tkachenko, moest daarna een korte-vleugelopsluiting met een nul bekopen. De puntenmachine stakte even: tegen het Russische jeugdtalent Matrena Nogovitsyna en de Letse WMSG-winnaar Zoja Golubeva moest Nina zelfs secuur spelen. Maar in de laatste ronde van de eerste omloop was Nina weer heer en meester. Met een rake Ghestem-doorstoot vanuit een even geslaagde Andreiko-opening werd de Oekraïense Olga Balthazi nog binnen veertig zetten gevloerd.

Het tweede deel van de competitie liep minder vlotjes. Bij Hoekman, die naast de strijd op het dambord al jarenlang een lichamelijke strijd voert tegen borstkanker, begon de vermoeidheid op te komen. Tegelijkertijd kwam Golubeva dichterbij: Nogovitsyna moest de overhoring in de Van Westerloo-variant afsluiten met een onvoldoende en Balthazi bleek na vijf uur murw gebeukt te zijn, niet meer krachtig genoeg om de juiste verdediging te vinden. Toen in de laatste ronde ook nog een cadeautje volgde van Tansykkuzhina, was het onmogelijke toch echt gebeurd: Zoja stond weer gelijk met Nina.

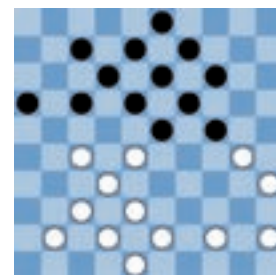
Hoewel... Na superieur openingsspel had Nina langzaam maar zeker van Balthazi's tijdelijke offer een definitieve voorsprong gemaakt. Maar: hoezeer de hersenen van Nina (en de computer-programma's van de vele internetvolgers) ook ratelden, een sluitende winst zat er niet in. Een barrage moest uitkomst brengen. Haar Letse plaaggeest (in matches in 1991 en 2000 was zij ook al te sterk voor Hoekman) bleek daarin nog de meeste energie over te hebben.

In gezelschap van man Henk, zoon Oleg en KNDB-coach Toby Hage wordt Nina Hoekman na haar indrukwekkende prestatie terecht met een grote bos bloemen op Schiphol ontvangen.

In Ufa was er geen twijfel dat het hier om een WK dammen ging: zelfs de vloer leek op het festijn aangepast.

Na een krachtige behandeling van de Andreiko-opening van Nina (zwart staat zeven tempi voor) slaat na **26.38-33?** de vlam in de pan: **26...23-29! 27.43-18 18-22 28.27x18 12x23 29.41-36 7-12 30.37-31 12-18 31.42-37 14-20!!** Terwijl Balthazi zich voorbereide op de omklemming via 31...18-22, gooit Nina het totaal onverwachts over een hele andere boeg. **32.20-25?** De Oekraïense gaat direct in de fout. Nu kan Hoekman de winst forceren: **32...29-34!! 33.25x14 9x20 34.31-27 34-39!!** en uit, want op 44-40 volgt 23-29 en 29-34! Een stijlvolle winst!

Scoretabel:

Pl	Naam	1	2	3	4	5	6	AW	+	=	-	Pt
1	Nina Hoekman	X	11	21	11	21	21	10	3	7	0	13
	Zoja Golubeva *	11	X	11	12	12	12	10	3	7	0	13
3	Darya Tkachenko	01	11	X	11	11	11	10	0	9	1	9
	Matrena Nogovitsyna**	11	10	11	X	11	11	10	0	9	1	9
5	Olga Balthazi	01	10	11	11	X	11	10	0	8	2	8
	Tamara Tansykkuzhina	01	10	11	11	11	X	10	0	8	2	8

* Golubeva won de barrage met 4-2.

** Nogovitsyna won de barrage met 5-3.

DIGITAL GAME TECHNOLOGY

DGT 2010, de meest verkochte timer ter wereld.

De ideale timer voor uw damwedstrijden

VERKRIJGBAAR
BIJ DE BETERE
DENKSPORT-
WINKEL

- Groot display met veel informatie
- Eenvoudig te programmeren
- Laag batterijverbruik

DGT Dambord, nu verkrijgbaar bij de KNDB Bondswinkel.

Ideaal voor damverenigingen om partijen 'live' te presenteren!

- Prachtig houten dambord
- Houten damschijven
- PC aansluiting voor serieel en USB

www.dgtprojects.com

Gemeente Emmen

EMMEN DENKT MEE

In het personeelsblad van de Gemeente Emmen was vanwege het NK Dammen een 'damdoordenkertje' opgenomen. Vier medewerkers losten de puzzel succesvol op en kregen van wethouder Arends een presentje. Er waren drie goede inzendingen (twee collega's losten het samen op): 1. Peter Mijnheer. 2. Rene Roddenhof. 3. Rik Zinnemers en Johan Lingbeek.

Voordat de prijzen werden uitgereikt was wethouder Arends benieuwd naar de oplossing van de damproblemen. De wethouder is sinds het NK dammen op het bruggebouw en het symposium enthousiast geworden voor het dammen en gaf toe dat hij af en toe een partijtje op het internet speelt.

Na enig denkwerk lieten de vier prijswinnaars de oplossing zien op het marmeren dambord dat de gemeente voor de medewerking aan het NK dammen 2010 heeft

Diagram 1

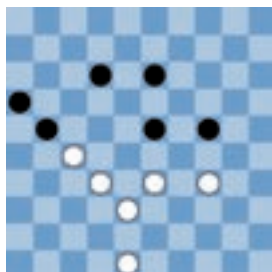
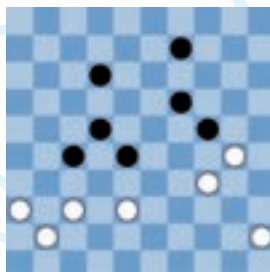

Diagram 2

gekregen van de KNDB. Bij het uitreiken van de prijzen sprak wethouder Arends de verwachting uit dat de winnaars na voldoende training over een aantal jaren mee kunnen doen aan een EK of WK dammen. Mogelijk dat de gemeente deze toernooien binnen de komende zes jaar naar Emmen haalt.

VOOR ALLE STANDEN GELDT: WIT SPEELT EN WINT!

Diagram 1

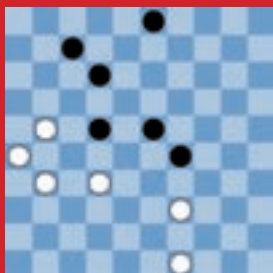

Diagram 2

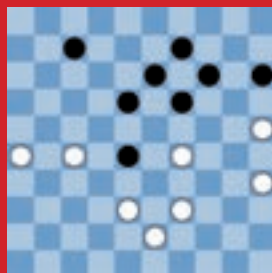

Diagram 3

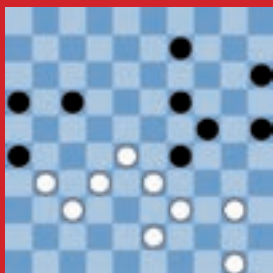
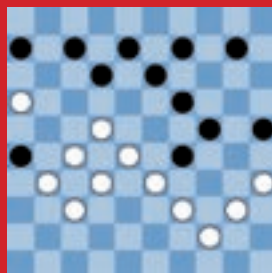

Diagram 4

Kerstoploswedstrijd

GEORGANISEERD DOOR DE KRING VOOR DAMPROBLEMATIEK

Ziehier een viertal composities ter oplossing, aangereikt door Arjen Timmer. Stuur uw bevindingen **voor 15 januari**, volledig of onvolledig, naar A. Schokker, Lomondlaan 18, 1060 PL Amsterdam. E-mail: zaschokker@hotmail.com. Onder de inzenders wordt acht keer het boek *Kleine Schuifdwangproblemen* van auteur Arie van der Stoep verloot. Bovendien ontvangen de prijswinnaars een jaarabonnement op de problemist

Voor alle standen geldt: wit speelt en wint!

Bij Diagram 3 moet de volgende hint u op weg helpen: „Zwart heeft zojuist 23-29? gespeeld. Dit lijkt tot winst voor zwart te leiden, maar wit kan verrassend toeslaan! Uiteindelijk blijft er een eindspel op het bord over dat eindigt in een blokkade op de trictrac.“

Timmer kwam in 2004 via het Startersconcours van de Kring voor Damproblematiek definitief in aanraking met de damproblematiek. Onder begeleiding van met name Arne van Mourik ontwikkelde hij zich tot partijproblemist. Arjen heeft een voorliefde voor partijnatuurlijke composities die de damproblematiek daardoor direct verbindt met het partijspel. Hierdoor zijn zijn composities ook geliefd bij partijspelers. Dit alles is terug te zien in de vier bijgevoegde problemen.

EEN KORTE PARADE VAN NIEUW EIGEN WERK - 2

JOHAN BASTIAANNET

ORTELIUSSTRAAT 147 HS

1057 AX AMSTERDAM

FMJD.OFFICE@WORLDONLINE.NL

Terwijl eind juli de uitslag van het derde Persoonlijk Wereldkampioenschap Problematiek voor kleine problemen (ofwel PWCP-3) al kon worden gepubliceerd op de FMJD website, valt op het moment dat ik dit artikel schrijf, over de afloop van het net iets eerder van start gegane tweede Persoonlijke Wereldkampioenschap Eindspelcompositie (PWCE-II) nog helemaal niets te melden. Dus vervolg ik hier mijn parade van nieuw eigen werk, maar nog zonder te weten of er over enige tijd ook nog een derde aflevering zal komen...

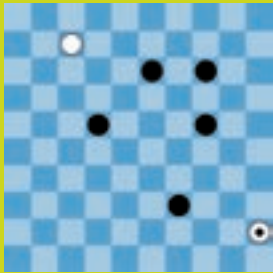

Miljenko Lepšić (voorgond) en Vlado Pecar in actie. Bron: e-dama.net

Dat er inmiddels al ver over de duizend minieindspelen bekend zijn, betekent nog allerm minst dat de mogelijkheden in dit thans vrij populaire eindspelgenre uitgeput beginnen te raken. Zo deed ik juli vorig jaar de volgende leuke vondst:

Diagram 1

J. Bastiaannet, Amsterdam miniforum, 02-08-2009

De sleutelzet laat zich nog wel raden:

1.7-2!

Doorbreken naar dam met 1...24-30 2.2x35 39-43 (of 2...14-19 3.35x27 39-44 4.45-40 +) strandt nu op 3.35-19! 14x23 4.45x49 +. En sluit zwart met 1...14-19, dan kan wit kiezen tussen 2.2-11 22-27 3.11x44/50 enz. of met 2.45-23(!) 19x28 3.2x43 28-33 4.43-16! afwikkelen naar een klasieke 2x1-winstpositie.

1...13-19!

Maar hoe nu verder?

2.2-13!!

Slechts met dit verrassende damoffer kan wit nog zijn doel bereiken.

2...19x8 3.45-50!

Zwarts langste thematische verdediging tegen deze frontale aanval luidt nu 3...14-19 4.50x3 19-23 5.3-8! 23-28 6.8x30/35 28-32 7.30-24 32-37 8.24-47 +. Al is het mij eigenlijk meer te doen om:

1) 3...8-13 4.50x27/36 +.

2) 3...39-43 4.50x49 +.

En bovenal:

3) 3...24-30 4.50x34! +.

Een eindspel met een dergelijk damoffer kwam

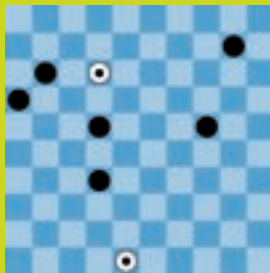
nog niet voor in de grote collectie mini's van expert bij uitstek Miljenko Lepšić. En een jaar geleden plaatste hij dit moois dan ook prompt na toezending op zijn website.

Dit eindspel kent nog een gespiegelde versie, waarvan hier de stand in cijfers: **12,13,22,24,38/10,D41.** Wel is die van wat mindere kwaliteit; zo is er veldkeus voor wit na 1.10-4 22-27: 2.4x31/36 38-43 3.31/36-18 12x23 4.41x48 +.

Kom, hier nog een betrekkelijk luchtig mini-eindspel dat ik in de aanloop naar PWCE-II in elkaar heb gezet:

Diagram 2

J. Bastiaannet, Amsterdam 23 september 2009

Wit gaat uiteraard direct in de aanval:

1.48-31! 10-15!

Omdat 1...22-28 nipt verliest door 2.12-17! 11x22 3.31x27 28-33 4.27-43 enz. +, moet zwart al meteen minstens twee houtjes inleveren. Dat doet hij nog het beste met de tekstzet, want na 1...24-30? 2.31x15 16-21 (2...32-37 3.12-23 +) 3.12x26 30-34 kan wit kiezen uit 4.15-4, 4.26-48 en zelfs het ietwat moeizame 4.15-33(!).

2.31x35!

Na 2.31x30? 16-21! 3.12x26 11-17 4.26x3 32-37 5.30-24 15-20 6.24x15 37-41 7.3-9 mag wit natuurlijk niet meer hopen op de misstap 7...41-47?? 8.9-36 +.

2...16-21

Indien 2...32-38, dan 3.35-2! 38-42 4.12-21 16x27 5.2x47 +. En doet zwart 2...32-37, dan wint behalve dit leuke zetje met 3.35-2 enz. ook nog 3.35-13 +.

3.12x26 11-17 4.26x8!

32-38

Na 4...32-37 kan wit terugvallen op het overbekende winstschema 5.8-24! 15-20 (anders 5...37-41 6.24-20 15x24 7.35x46 +) 6.24x15 37-41 7.35-19 +.

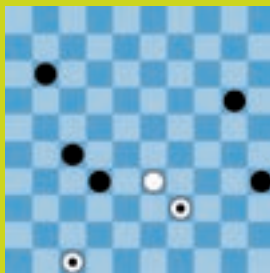
5.35-24! 38-43 6.24-20

15x24 7.8x48 +.

Je zou anno 2010 verwachten dat de kern van dit eindspel 15,32/D8,D35 wel eens door iemand ter bewerking moet zijn opgenomen. Maar gek genoeg staat mij geen enkel eindspel op dit gegeven voor de geest.

Diagram 3

J. Bastiaannet, Amsterdam 25 mei 2010

Heel anders van karakter is het derde werkstuk. Al zit er nog wel wat minieindspel aan vast. Niet dat dit reeds bij de eerste valse start aan het licht komt: na 1.47-41? 27-31 2.41x25 31-37 3.39-50 (dreigt 4.25-30, 5.33-29) kan zwart zich nog redden met 3...35-40 of 3...37-42 =. Nu de tweede: 1.33-28? 32x23 2.47x15 35-40 3.39x6 40-45 4.15-42 en in plaats van het nog verliezende 4...27-32? 5.6-50 23-28 6.50x6 45-50 7.42-33 50x28 8.6x33 32-37 9.33-47 + komt natuurlijk meteen 4...45-50 =.

Wit moet het dus anders aanpakken:

1.39-25!

Met na 1...20-24 de afwikkeling 2.33-28! 32x23 3.47x15! naar een op slag

winnend mini-eindspel: 3...27-31 (anders 3...35-40 4.25-34 +) 4.25-30 35x24

5.15x36 +.

Zwart moet dus maar laten slaan.

1...35-40

Op 1...27-31 2.25x26 35-40 beslist het leuke zetje 3.26-17! 11x22 4.33-28 22x33 5.47x45 +.

2.25x46! 40-44 3.33-29!

Deze krachtzet, die overigens ook zou zijn gevolgd na 2...11-16 (3.33-29! 40-45 4.47-33 +), toont andermaal de zwakte van schijf 11: zwart kijkt opeens tegen een onpareerbare dreiging aan en moet zich maar schikken in...

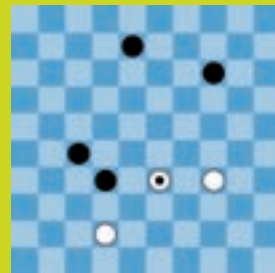
3...44-50 4.46-32 27x38

5.47x6 +.

Rest mij nog even aan te stippen dat het winststelsel van de hoofdvariant in wezen een variatie is op het befaamde en door mij veelvuldig bewerkte thema A.I. Sjosjin (1900).

Diagram 4

J. Bastiaannet, Amsterdam 21 maart 2009

Tot besluit een elegante studie waarin wit vrij subtiel te werk moet gaan. Want zwart zal bij herhaling meerslagfinesses in het

spel vlechten. Zo kan na 1.33-39? 14-20! 2.39-43 al 2...32-37(!) 3.43x25 37x48 =. Wit gaat daarom de schijven 27 en 32 controleren vanaf veld 16:

1.33-11! 14-19!

Beter dan 1...27-31, waarna wit fraai en flitsend laat volgen 2.11-16! 32-37 3.16-21! 37x48 4.21x25 48x30 5.25x26 +.

2.11-16! 19-23!

Nu werkt 3.42-37/38 opeens niet meer. En er dreigt ook nog 3...32-37/38! =.

3.16-2! 8-12

Indien 3...23-29, dan 4.2x33! met een bekend eindspel van J.J. van Kesteren (Het Damspeel, maart 1940), men zie:

1) 4...32-38 5.33-15 38x47 6.34-29 +.

2) 4...27-31 5.33-15! en nu nog:

2.1) 5...32-37 6.15-20 37x48 7.20-25 48x30 8.25x26 +.

2.2) 5...32-38 6.42x33 31-37 7.33-29! 37-42 8.15-20 +.

4.2-16! 23-28! 5.34-29!

12-18 6.29-23! 18x29

Na 6...28x19 7.42-38 32x43 8.16x49 19-24 (nog de beste) kan wit kiezen uit twee totaal verschillende standaardwinsten:

1) 9.49-27 18-23 10.27-13 24-29 11.13-9 29-33 12.9-14

23-29 13.14-20 enz. +.

2) 9.49-35 24-29 10.35-2

29-33 11.2-7 18-22 12.7-16 enz. +.

7.42-38 32x43 8.16x48 +.

Of ik me definitief de rechtmatige auteur van dit moois mag noemen, zal de praktijk nog moeten uitwijzen. Zo heeft Alexander Fedorok al zo'n dertig jaar geleden zijn krachten beproefd op 'Van Kesteren'. Maar is alles wat hij daarmee vond, wel naar buiten gekomen? Ik zou het niet weten...

BUNDELING VAN KRACHTEN GEEFT EXTRA CACHET AAN SCHOLENDAMTOERNOOI

Initiatiefnemer en coördinator Hans van der Nap doet voor Het Damspel uit de doeken hoe het NK schooldammen in Assen zo succesvol kon verlopen.

Help

Wat zeg je? Vijftig leerlingen in de leeftijdscategorie van 16 t/m 18 jaar die een kampioenschap van Nederland ondersteunen? Is dat niet een beetje te veel? En hebben ze ook nog weinig of geen affiniteit met de damsport? Hoe houd je die nou in het gareel? Het begon als volgt.

Zo werk je samen

Basisschool De Marskramer werd opnieuw gevraagd het Nederlands Damkampioenschap voor pupillen te organiseren. Het antwoord daarop was enthousiast: ja! De docenten van Het Drenthe College hadden daar eveneens wel oren naar. De samenwerking en de reacties van het vorige jaar waren immers uitermate positief. Het Drenthe College biedt een uitstekende speellocatie en hun leerlingen van de Middelbare Beroepsopleiding, afdeling assistentenopleiding AKA (Arbeidsmarkt Ge kwalificeerd Assistent) kunnen het organisatie team tijdens het toernooi faciliteren.

Gemeente Assen

De gemeente Assen liet zich van haar beste zijde zien. In 2009 nomineerde de gemeente de Marskramer voor de sportorganisatieprijs voor het NK schooldammen van dat jaar. De prijsuitreiking was een heel feestelijk gebeuren. Op 19 december 2009 stond op het podium schaatsster en zanger Erik Hulzebos op het Koopmansplein om de genomineerden op een plezierige manier te ontvangen en te interviewen. Wethouder Jaap Kuin was er om de prijzen te overhandigen. De Marskramer ontving de derde prijs, goed voor een bedrag van € 250,- vergezeld van een prachtig boeket bloemen. Het vervolg is ook positief. De aangevraagde subsidie bij B & W voor het NK schooldammen van 2010 werd wederom toegekend.

Op radio en tv

Hoe je schooldammen op radio en tv krijgt is een verhaal op zich en zal in het handboek van Jan Voortman, landelijke coördinator schooldammen, worden opgenomen. Het blijft echter maatwerk en eenvoudig is het dan ook niet, maar een stukje pr bedrijven loont altijd de moeite.

De belangstelling vooraf aan ons toernooi was bijzonder te noemen. RTV Drenthe kwam met een filmploeg op de Marskramer en maakte fraaie opnamen in het damlokaal, die op 2 juni in het Drenthe Nieuws te zien waren. Marskramerkinderen kwamen minutenlang in beeld. Welke ouder wenst niet dat zijn/haar kind niet alleen leuk, maar juist met een niet-alledaagse prestatie op de tv komt? Een heel memorabel moment en fijn voor later. Damer Frank Karssens liet zich niet uit het veld slaan toen de reporter de onmogelijke tweede vraag stelde: 'Voetbal jij ook?' En daarna: 'Wat vind je leuker dammen of voetbal?' Waarop Frank heel diplomatiek antwoordde dat dammen een denksport was en hij beide leuk vond om te doen. Radioreporter Harry Popken van het Drenthe Radiojournaal maakte de geluidsopnamen en hij liet na het interview met de kinderen als afsluiting een gefantaseerde tienslag horen. Amusant bedacht met al dat getik. Maar dat het team van de Marskramer kampioen van Nederland zou worden, was wel zeer speciaal. Ons damteam: Martijn Blomsma, Jasmijn Beekman, Frank Karssens en Alexander Ruessink, allen leerlingen uit groep 8, hadden drie jaar en Alexander zelfs vier jaar damles gehad. Zij hebben laten zien dat je door ontwikkeling van talent, doorzettingsvermogen en vooral hard werken, een heel eind kunt komen.

Tv-IJsselland was aanwezig om de verrichtingen van het team van de Dirk van Dijkschool uit Kampen te volgen. Na de afsluiting van het toernooi maakte radio en tv Assen nog een reportage van het winnend team.

Sportcertificaat van gemeente Assen

Voor ons pupillenteam was nog een leuk vervolg weggelegd. Voor bijzondere sportprestaties – vanaf het kampioenschap van Drenthe en hoger – kan een sportcertificaat bij gemeente Assen worden aangevraagd. Het pupillenteam en ons eerste welpenteam kwamen hiervoor in aanmerking. De aanvraag werd gehonoreerd en op zaterdag 19 juni 2010 werd op het Koopmansplein het sportcertificaat door wethouder Jaap Kuin aan de kinderen stijlvol uitgereikt. Een mooi aandenken en een goede promotie voor de damsport.

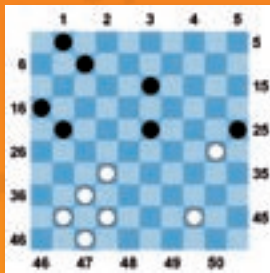
Misschien zijn in de toekomst nog andere damzaken met gemeente Assen in combinatie met andere scholen of instanties van de grond te tillen. In ieder geval kunnen we op damgebied in Assen op een vruchtbare en plezierige samenwerking terugzien.

OPLOSSING VOORPAGINA

"Het onwaarschijnlijke tempo!"
door Andreas Kuyken, eerste publicatie

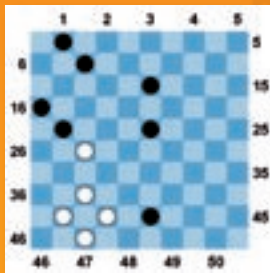
1

Wit wint door
1.32-27! 25x34
2.44-39! 34x43

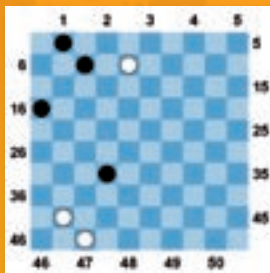
2

Sleuteldiagram.
Nu veld 43
BEZET is, kan
het ineens wél:
3.42-38!! ..x32
4.37x8 ..x32

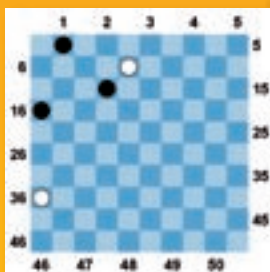
3

5.41-37! Echt
de enige! Hoe
ontsnap je met
zwart na
5.47-42(!?), hoe
na 5.8-3(!?)?
5...32x41
6.47x36

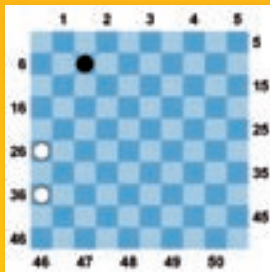
4

en nu het vorm-
gave slot 6...7-
12 7.8x17 16-21
8.17x26 1-7

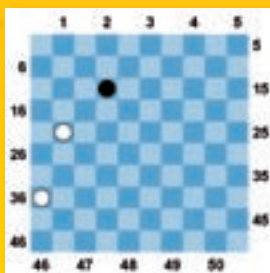
5

9.26-21 7-12

6

10.21-17! 21x21
11.36-31 21-26
12.31-27 en wit
wint!

En weer organiseerde het jubilerende Twente's Eerste - in de KNDB-competitie Orfam Telecom geheten - een spraakmakend wereldrecord in de prachtige accommodatie van het ROC Twente in Hengelo. Deze zomer bracht Ben Provoost het wereldrecord simultaandammen met klok op 34 tegenstanders en op zaterdag 6 november was het de beurt aan Jos Stokkel om zijn jongensdroom te verwezenlijken. Dat lukte. Na 17 uur en 46 minuten mocht hoofdarbiter Cor Verdel een score van 81,67 procent (80% vereist) noteren. De opbrengst van de record-simultaan komt ten goede aan de Nederlandse Hersenstichting. Op de foto verricht burgemeester Frank Kerckhaert van Hengelo de eerste zet aan het bord van dan nog recordhouder Anton van Berkel. In 2006 scoorde de Brabander in Diessen 81,3% tegen 249 dammers tegelijk. Foto: Cor Verdel.

Advertentie

Ze zijn er weer!

Magnetische ZAKDAMBORDJES

Na jarenlang vergeefs zoeken naar een nieuwe fabrikant van de bekende magnetische zakdamborden is de KNDB er dan eindelijk in geslaagd er een te vinden. Het bordje is iets groter dan zijn voorganger: 20x20 centimeter in uitgevouwen toestand.

De kwaliteit is vergelijkbaar met uitstekend magnetisme. De buitenkant is zwart, de binnenkant lichtgeel. De schijfjes zijn wit en rood.

De verkoopprijs is 15 euro, exclusief verzendkosten. Het magnetisch zakdambord is verkrijgbaar bij de KNDB bondwinkel (026-4952309 of via het bestelformulier op www.kndb.nl).

VAN SIMPEL (1 T/M 6) TOT....

GECOMPLICEERD (7 T/M 12)

ROTJES (diagram 1 tot en met 6)

VUURPIJLEN (diagram 7 tot en met 12)

HARRY DE WAARD

Heeft u leuke combinaties ...
stuur deze dan naar:
hcdwaard@xs4all.nl

Diagram 1
40...20-25?

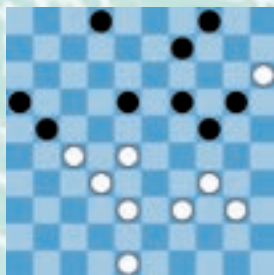

Diagram 2
38.40-34?

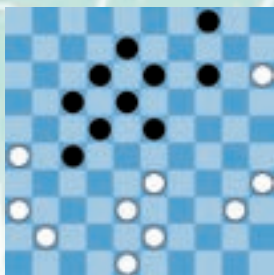

Diagram 7
30...1-7?

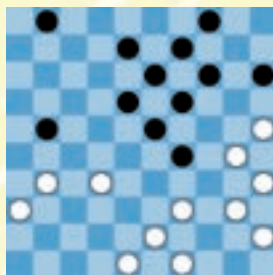
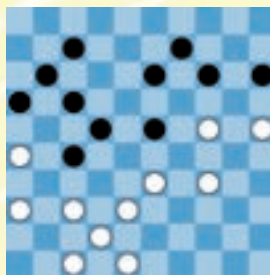

Diagram 8
36...7-12?

W.Koppejan - J. de Wild
2-0, 01-03-2010, Prov.
Zeeuwse beker
41.27-22 18x27 42.38-33
27x29 43.34x3

L.Wilson - C. Rijk 0-2
01-03-2010, Prov.
Zeeuwse beker
38...14-20 39.15x24 27-32
40.38x27 22x31 41.26x37
23-29 42.34x23 18x49

A.Tjon A Ong - W.Bor
2-0, 31-03-2010,
Kampioenschap UPDB
31.31-27 21-26 32.39-33
29x38 33.25-20 14x34
34.40x29 23x34 35.36-31
26x28 36.43x1

S.Winkel - B. Derkx 1-1
10-04-2010, Kampioen-
schap van Nederland
37.25-20 14x25 38.34-30
25x34 39.24-20 15x24
40.36-31 27x36 41.37-31
36x27 42.26-21 17x26
43.33-28 23x43 44.48x6

Diagram 3
18.36-31?

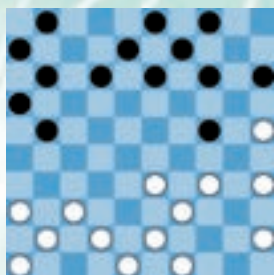

Diagram 4, 16...14-20x19
17.25x14 10x19?

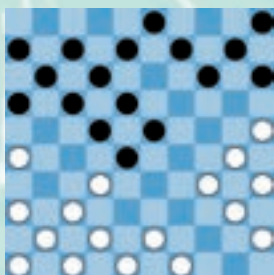

Diagram 9
25.49-43?

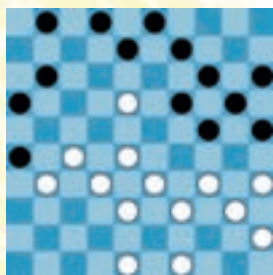
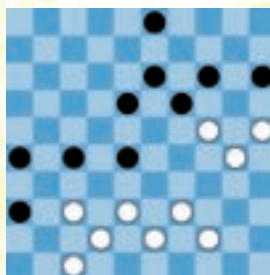

Diagram 10
41.39-34?

K.Winter - A.Eekelschot
2-0, 23-03-2010, UPDB
Vechtstreektoernooi
18.... 24-30 19.35x24 14-20
20.25x14 9x27

F.Dammers - J., de Graaf
2-0, 23-03-2010, UPDB
Vechtstreektoernooi
18.26-21 16x38 19.42x33
28x39 20.30-25 39x30
21.35x2

R.Heusdens - J.Lemmen
0-2, 14-04-2010,
Kampioenschap van
Nederland
25...26x37 26.32x41 9-13
27.18x9 8-13 28.9x18 16-21
29.27x7 1x32 30.38x27 24-
30 31.35x13 14-19 32.13x24
20x49

P.Steijlen - A.Baljakin
0-2, 16-04-2010,
Kampioenschap van
Nederland
41...28-32 42.37x28
18-22 43.28x17 13-18
44.24x31 26x50

Diagram 5
13...13-19?

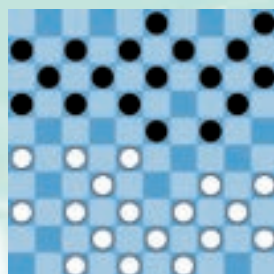

Diagram 6
29.30-24 19x30 30. 35x24?

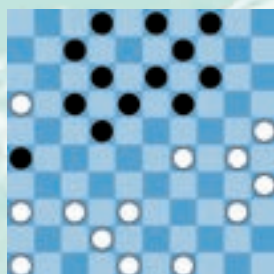

Diagram 11
35.42-37?

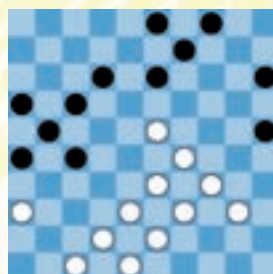
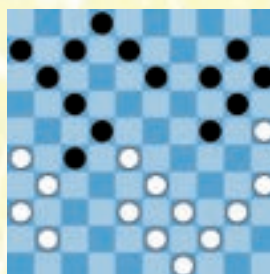

Diagram 12
26.39-34?

J.van Leeuwen - H.Krops
2-0, 08-04-2010, UPDB
Domstadtoernooi
14. 28-22 17x28 15.37-
31 28x37 16.27-21 16x27
17.31x4

G.Kalicharan -
W.Vlooswijk 0-2
08-04-2010, UPDB
Domstadtoernooi
30...17-21 16x27 22x31
36x27 18-22 27x18 12x45

G. de Graaf - W.Martin
0-2, 19-04-2010, UPDB
Eemlandtoernooi
35...27-32 36.37x28 25-30
37.34x25 13-19 38.23x14
9x20 39.25x14 15-20
40.14x25 26-31 41.36x27
21x45

T.Offinga - J.Martens 0-2
19-04-2010, UPDB Eem-
landtoernooi
26...14-19 27.25x5 8-12
28.5x23 24-29 29.33x24
22x42 30.31x22 17x50

LEEN DE ROOIJ

BENONIGAARD 19

6831 BL ARNHEM

L.DE.ROOIJ@XMSNET.NL

JAAP BUS

FOTOGRAAF SIEP KORTELING

VOGELS VAN DIVERS PLUIMAGE

Achternamen

Toen ten tijde van de Bataafse Republiek op aandringen van Napoleon iedereen in Nederland verplicht werd een achternaam te kiezen, was dat voor de meeste landge-noten niet zo'n groot probleem. Velen hadden al een zelfgekozen familienaam of een algemeen erkende bijnaam. Menigeen koos de naam van een dier. Naast allerlei zoogdieren waren ook de vogels in trek. In deze rubriek komen we een paar problemisten tegen met een geveugelde achternaam.

Vink

Volgens de database van het Meer-tensinstituut kwam de achternaam "Vink" in 2007 in Nederland meer dan 12.000 keer voor. Waarschijnlijk is het de meest voorkomende vogel-naam. Jan Vink is een zeer gewaar-deerde problemist. Hij verzamelde alle damproblemen met wederzijds acht schijven. Helaas is het nooit tot uitgave van een boekwerk gekomen. Zijn gezondheidstoestand is inmid-dels zo penibel, dat Jan zijn levens-werk niet ten einde kan brengen. Ik ontving een aantal problemen van deze problemist via K.W. Kruijswijk.

Twee Kwartels

In de tijd dat de huizen in de straten nog geen huisnummers hadden, waren veel huizen te herkennen aan uithangborden. Als iemand een uithangbord had met een kwartel erop, dan was het logisch om hem ook hiernaar te vernoemen. Zo zal de verdienstelijke problemist Piet van der Kwartel (1919-1999) aan zijn achternaam gekomen zijn. Hij werd voorzitter van de Kring voor Damproblematiek in een tijd dat dit bepaald geen lolletje was. Met zijn humor en gevoeligheid wist hij de zaak draaiende te houden. De Russische naam Perepëlkin betekent ook kwartel. Perepëlkin, één van de beste problemisten ter wereld, stuurde mij onlangs een aantal schitterende problemen.

Plaatsnamen en voornamen

Bij de achternaam "Van Meeuwen" denken we niet in de eerste plaats aan vogels, maar aan een plaats in Noord-Brabant. Maar hoe is die plaats aan zijn naam gekomen? De problemist A. van Meeuwen heb ik leren kennen, toen ik de damrubriek van het Limburgs Dagblad redi-geerde. Af en toe stuurde hij me een

probleem toe. Soms bereikte hij een aardig niveau.

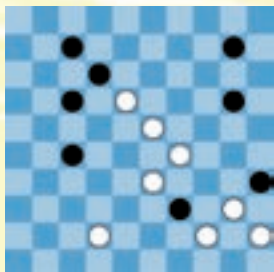
Soms zijn ook voornamen aan vogels ontleend. De naam "Mees" is vrij zeldzaam, maar "Arend" komen we regelmatig tegen. De beroemdste Arend die de Nederlandse damproblematiek heeft voortgebracht, was een echte hoogvlieger. Van Arend Stuurman zien we een probleem uit zijn beginperiode.

Overige problemen

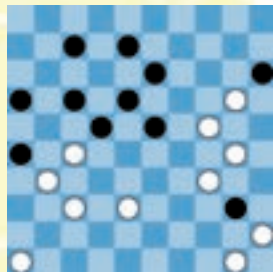
Luigi Condemì overleed twee jaar geleden. Van zijn dochter ontving ik diagram 6. Het is opvallend dat een problemist die vergroeid was met het spel op het kleine bord, zich ook in de andere discipline voldoende wist te bekwamen. Condemì's problemen hebben vaak een leuke slag-wending. In het probleem van Jaap Bus moet u de juiste eindspelvariant proberen te vinden. Bij Kuijper zien we een slot dat in harakiri eindigt.

Oplossingen kunt u insturen totdat het volgende nummer uitkomt. De beste ladderaars worden beloond met een prijs van €25, eventueel te besteden aan een jaarabonnement op De Problemist of Hoofdlijn.

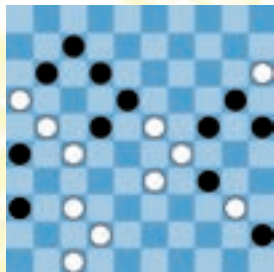
1. J.C. Vink

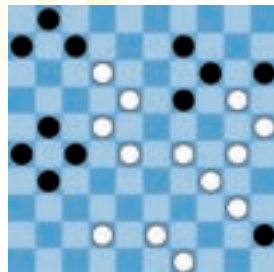
2. P. v.d. Kwartel

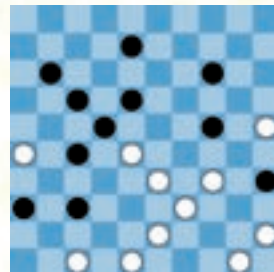
3. S. Perepëlkin

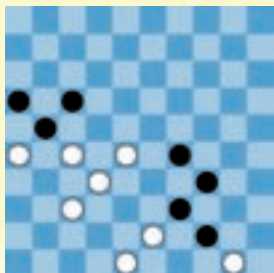
4. A. van Meeuwen

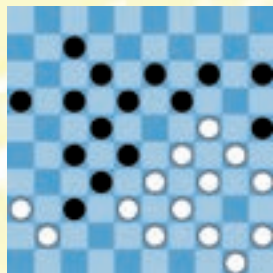
5. A. Stuurman

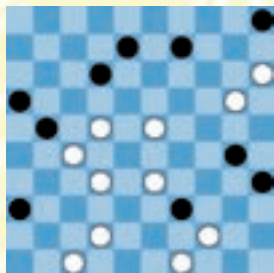
6. L. Condemì

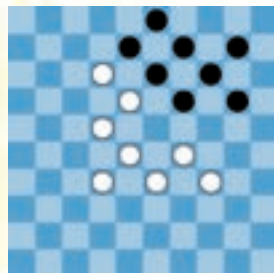
7. M. van Dijk

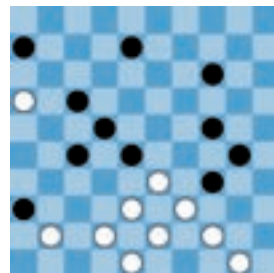
8. J. Bus

9. P. Kuijper

10. A. v.d. Stoep

Oplossingen serie april 2010 (De revival van Viergever)

Er was veel waardering, niet alleen voor de proble-men van Viergever, maar vooral ook voor de pre-s-tatie om zich uit zo'n diep dal terug te vechten. Een enkeling stuurde alleen al om die reden oplossingen in.

1. (Viergever) 34, 40, 14,32, 9, 34, 4. Motief N.

Boreiko 1983 (24) 49, 43. Met een ijsbreker wordt de haven op 4 bereikbaar gemaakt.

2. (Viergever) 40, 39, 12, 17, 7, 38, 10 (37) 5 (361, 42) 37, 27. De slag 48x10 is goed verborgen.

3. (Viergever) 37, 33, 23, 32, 31, 127, 10, 3, 39.

Motief D. v.d. Berg 2004

(45) 50 (40) 21 (44) 17! (50) 16, 7. Er worden heel wat voorbereidingen getroffen voordat de weg van 17 naar 10 geplaveid wordt.

4. (Viergever) 22, 461, 28, 7, 21 (45) 40, 2, 48 (32) 482 (20, 37) 10 (361, 42) 37, 27. Met een paar lange halen wordt vakkundig toege-werkt naar het motief.

5. (Viergever) 394, 14, 9, 3, 8, 39, 38 (7) 33 (22) 29, 24,

46!! We hoorden niets dan lof over deze prachtige serie, maar er kwamen vooral waarderende woorden voor dit laatste probleem.

6. (Koene) 293, 22, 31, 42, 34, 23. Sommige oplos-sers konden zo'n een-voudig tussendoortje wel waarderen, maar anderen schreven dat ze vroeger van Koene wel betere

producten hadden gezien. Schijf 13 is figurant.

7. (P. v.d. Berg) 20, 9, 38, 9 (47AB) 29, 8 (21x12) 17, 17. A(48) 30, 8 B (27) 9-4 (48D) 36 (25) 9 D(47) 36 (47-33 of?) 36-27 (6) 8 wdo. De oplos-sers waren vol waar-dering over de prachtige vondst. Ze spraken de hoop uit dat Peter zich niet zou beperken tot een eenmalig optreden.

8. (Faber) 394, 28, 3, 9, 37, 35, 2 Guerra. Prachtige meerslagen leidden tot het bekende slot. Maar het zijn nog niet eens de meerslagen die het meest verrassen. We zien hangende schijven in alle hoeken van het bord. Prachtig!

9. (Wuijtenburg) 11 (16*) 183, 21, 31, 42, 4, 2 Guerra. Dit probleem kreeg de meeste waardering. Vanuit een gescheiden stand krijgen we prachtige meerslagen voorgeschied. Het meest verrassend is 21 en het maakt niet uit naar welk veld de zwarte schijf slaat. De voormalige partijspeler beschikt over een geweldige techniek!

10. (Konings) 20, 23 (12A) 3, 22, 40, 1 A(17) 5, 2 wdo. Hier sprak de mooie beginstand tot de verbeelding. Het stoppen en ontstoppen van veld 12 is prima. Arne van Mourik meldde dat L. Colier in 1969 een probleem maakte dat hier heel sterk op lijkt (Dam-Eldorado, maart 1969). Dit was een serie zonder bijoplossingen of andere technische tekortkomingen. Een compliment voor de auteurs!

De prijzen voor de beste ladderaars gaan naar F. Uilhoorn en (na loting) naar J. Reiffers. Gefeliciteerd en geneer u niet om opnieuw de ladder te bestijgen.

Ladderstand:

Uilhoorn 92, Reiffers 90, Konings 90, Holstvoogd 84, Bulstra 83, Pruijs 81, Molendijk 75, Winkel 70, v.d. Meij 68, Plat 67, Haan 66, P. v.d. Berg 64, A. van Mourik 62, Koene 59, Uijterlinde 56, Kroeze 54, Koese 53, Lammers 50, v.d. Stelt 44, Aliar en Smedinga 42, Pawlicki 40, Stam 37, Davidse 29, Zwolsman en Terpstra 28, Scheltus 25, Adam 20, Bolts en Harkema 19, Ramakers 18, Joosten 17, v. Kouwen 13, Kuijper 11, van Os, Leijenaar, Faber en Vermin 10

Foto

De foto waarmee we de vorige rubriek openden, was van W.B. Monsma (1895-1982), een van de grondleggers van de moderne dampromblematiek. Het portret werd mij toegestuurd door Harm Schurer.

LEDENWINST EN -BEHOUD: SAMEN KUNNEN WE DIT BEWERKSTELLIGEN!

Op 15 mei 2010 organiseerde de jeugdcommissie van de KNDB een jeugdcongres met als thema ledenwinst en -behoud. We doen, gesteund door het KNDB bestuur, een poging om de ledendaaling een halt toe te roepen. Dat dit hard nodig is blijkt zo'n beetje uit alle cijfers. Maar waar te beginnen? De Gelderse Dambond hielp ons op weg: zij heeft een groot onderzoek laten doen naar de behoeften van de verenigingen in Gelderland. De conclusies die hieruit voortkwamen waren deels bekend. Zo heeft het kadertekort al geruime tijd de aandacht van de KNDB. Maar verrassend was dat er ook een groot gebrek aan laagdrempelig verkrijgbare informatie is.

Een kadercursus in bedrijf

Allereerst het kaderprobleem: elk jaar leidt de KNDB een aantal personen op tot damtrainer 2 of 3 (voorheen damtrainer A of B), maar de praktijk is dat de cursussen veelal gevolgd worden door reeds actieve jeugdleiders. Daarom legt de KNDB dit jaar de nadruk op een andere groep: ouders en leraren. We proberen deze groep actief te begeleiden tot damtrainer 1, zodat ze taken over kunnen nemen van de al actieve jeugdleiders. Een uitstekend voorbeeld is de Limburgse Damschool. Het bestuur bestaat hier volledig uit ouders (niet-dammers) en de trainers kunnen zich focussen op het verzorgen van de trainingen.

We pakken nu de informatievoorziening op en werken hard aan een website (WikiPinky) waarop allerlei

voorbeelddocumenten eenvoudig beschikbaar zijn. Op deze site kunt u van alles vinden over onderwerpen als:

- Hoe organiseer ik een schooldamtoernooi?
- Draaiboek van een clubavond
- Sponsorwerving
- Welk trainingsmateriaal is er?
- Hoe kom je binnen bij scholen?
- Hoe werf ik nieuw kader?
- Hoe schrijf ik een persbericht?
- Hoe bevorder ik de doorstroom van jeugd naar de senioren?

Tot slot gaan we aan de slag met de ontwikkeling van een nieuw toernooi. Het jaarlijkse lokale schooldamtoernooi is vaak de enige ledenwervende activiteit van een vereniging. Daarom heeft de KNDB de damkalender hervormd en is er ruimte gemaakt om lokaal en regionaal een tweede activiteit te organiseren: een damtoernooi waar kinderen individueel als niet-clubdammer aan mee kunnen doen (werktitel: 'DamZ-toernooi'). Het belangrijkste bij dit individuele schooldamtoernooi is dat er mensen klaar staan die met de organiserende vereniging een plan van aanpak willen maken om kinderen op te vangen en naar de club te krijgen. Dit toernooi moet een grote promotiedag worden voor de lokale damsport. Aanwezige ouders kunnen worden geamuseerd met presentaties over hoe mooi de damsport wel is. Kortom: een vereniging die iets wil opstarten zullen wij met alle plezier ondersteunen.

We gaan bovendien één keer per jaar een landelijke DamZ-dag organiseren. Op die dag kunnen we een individueel kampioenschap van Nederland voor niet-clubdammers organiseren en opnieuw vormt promotie van de damsport de hoofdmoot. Er bestaan plannen voor een internationale ontmoeting van subtoppers (er zijn contacten met België, Duitsland en Frankrijk). Wellicht dat de interland Suriname-CAT/CJT een vaste plek op de damkalender krijgt op deze dag.

Schroomt u niet om met vragen naar ons toe te stappen. We beantwoorden ze graag. Ook willen we de provinciale bonden oproepen om de jeugdcommissie van de KNDB uit te nodigen op haar jaarlijkse jeugdleidersvergadering. Wij verduidelijken daar graag onze plannen en uw mogelijkheden.

Namens de KNDB jeugdcommissie,
Cees de Leeuw en Rob Aartsen

Het volledige verslag van het jeugdleiderscongres is te vinden

op de KNDB-website: <http://www.kndb.nl/cms/images/stories/2010/100515verslagjeugdleiderscongres.pdf>

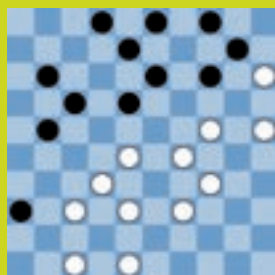
FRAAIE SLAGZETTEN EN VERRASSESENDE WENDINGEN

LEO ALIAR
SASSENHEIMSTRAAT 14
6843 MK ARNHEM
(026) 381 79 97
L.ALIAR@CHELLO.NL

Omdat u lang verstoken bent geweest van "Kijkjes in de damwereld" en Het Damspel wil ik meteen beginnen met waar het in deze rubriek om draait: Fraaie slagzetten en verrassende wendingen.

Aanvankelijk wilde ik de stand van diagram 1 aanbieden als prijsvraag, maar omdat het een stand is die zo uit de praktijk kon komen neem ik hem toch even met u door.

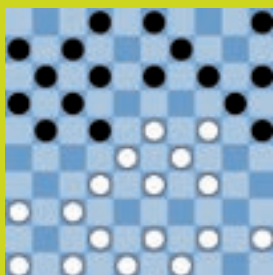
Diagram 1

Zwart aan zet zag in de zet 14-19 geen kwaad. Maar de wijze waarop wit de winst forceert vind ik heel mooi en oogstrelend. Na 34-30 (voor de hand liggende zetten als 24-20 of 28-23 leveren niet veel op, ga maar zelf na) is zwart genooddaakt tot 10-14 en nu haalt wit een verborgen dam op bezet veld met 47-41 36x47 28-22 47x50 32-28 18x27 37-32 50x22 24-20 27x38 20x7 2x11 48-42 38x47 29-24 47x20 15x2.

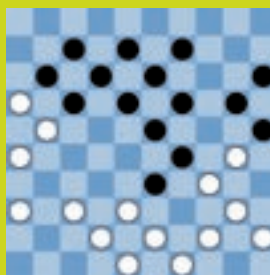
38-32! 29x27 mooi heen en weer 39-34 20x29 en 34x1 een gespiegelde coup Napoleon.

Diagram 3

De stand van diagram 3 heb ik gekregen van de jeugdige Willen Hoek uit Huissen. Deze deed zich voor tijdens de laatste ronde van Nijmegen open. Piet Jonkers speelde hier met zwart 21-27 32x21 16x27. Willem Hoek haalde daarop een verborgen Coup Raphael uit die menig hoofdklasser zou laten liggen. Het begint met 36-31 27x36 37-31 36x27 23-18 12x32 34-30 25x23 42-37 20x38 37x10 15x4 43x1 na 2-7 en 13-18 blijft het gelijk, maar dat mag de pret niet drukken.

Diagram 5

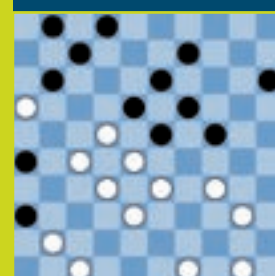
De stand van diagram 5 komt uit de landelijke competitie. Uit de ontmoeting in de ereklasse tussen DC Apeldoorn en Van Stigt Thans uit Schiedam. Het gaat hier om een vooruit gespeelde wedstrijd tussen Dimitri Druzinin (Apeldoorn) met wit en Frits Lutjens (Schiedam) met zwart. Wit speelde in de diagramstand 40-35 en later werd het remise. Alexander Presman, clubgenoot van Druzinin, ontdekte bij analyse een fraaie forcing in de diagramstand. Wit kan winnen met 36-31! 9-14 31-27!! en na verplicht 17-22? volgt heel fraai 38-32! 22x31 32-27 31x22 30-24! 19x50 21-17 12x21 26x10 15x4 49-44 50x39 43x1.

halve moet ik zeggen dat ik heel lang moest zoeken voordat ik door had waarom het ging. Probeer ook u maar eerst zelf te vinden hoe wit een zesklapper kan uitvoeren.

Ik zal u helpen (beter gezegd Erwin zal ons helpen) 35-30! 22x31 26-21 16x27 37x26 28x37 42x22 18x27 38-32 27x38 49-43 38x49 26-21!(dit is de zet waar ik niet op kon komen) 49x24 21-16 29x40 16x18 met winst.

PRIJSVRAAG

Diagram 7

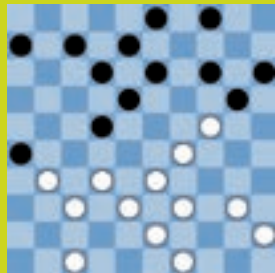

Tot slot in de stand van diagram 7 de traditionele prijsvraag. Wit speelt en wint, geef svp tevens het eindspel aan. Stuur uw oplossing ook graag met een paar fraaie fragmenten, composities of clubbladen naar bovengenoemd adres. Ook tips, waar ik op het internet damfragmenten kan aantreffen zijn van harte welkom. Onder de inzenders van goede oplossingen wordt een damboekenbon of damboek verloten. Veel succes ermee. U houdt de oplossing en prijswinnaar van het vorige nummer tegoe.

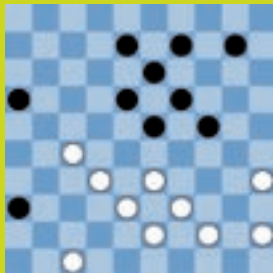
Rienk van Marle

Diagram 2

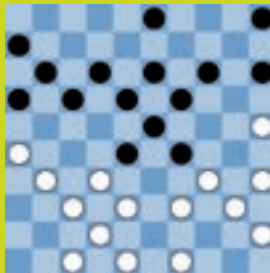
De stand van diagram 2 komt uit de onderlinge competitie van OG Wapenveld. Deze heb ik op verzoek gekregen van Rienk van Marle. Hij speelde met wit als laatste zet speculatief 36-31. Na 12-17 van Hans Striker volgde 29-23 18x29 32-27! (nu zijn er talrijke mogelijkheden voor zwart, maar deze laat ik aan u over) partij: 4-9 27x18 13x22 37-32! 26x28

Diagram 4

De stand van diagram 4 is beslist niet een stand waar men direct naar een combinatie zou uitkijken. Toch zit er een verborgen slag in deze stand. Wit aan zet haalt uit met 35-30 24x35 33-29 23x34 39x30 35x24 47-41 36x47 38-33 47x29 27-21 16x40 45x5.

Diagram 6

De stand van diagram 6 komt uit de onderlinge competitie van Damvereniging Voorthuizen. Deze trof ik aan op de fraaie site van DES Lunteren. Erwin van Hierden forceerde met wit een drooms slagzet tegen Wim Zandbergen. Te beginnen met 31-27! Vanwege de dreiging 27-22 en 38-33 is zwart gedwongen tot 17-22. Ziet u al iets schitteren? Eerlijkheids-

DAMTOERIST

Reinout Sloot, 59 jaar, lid van de Oldehove en Cornjum, is al 36 jaar lid van Cornjum. Hij ging dit jaar voor het eerst met Friese damvrienden op vakantie naar Praag om daar in het open toernooi mee te doen. De Friezen gingen met de auto, Reinout reed. Ze hebben er 11 uur over gedaan van Cornjum naar Praag. Reinout had een +1 score terwijl hij verwachtte in dit veld een negatieve score te behalen. Het toernooi is voor Reinout 2/3 deel cultuur, 1/3 deel is dammen. Cultuur is de prachtige stad zien met zijn monumenten, van het bier genieten, de Joodse wijk (Jozefvof) bekijken. De mensen zijn bijzonder aardig. Er gaat elk jaar een Friese afvaardiging naar Praag en volgend jaar gaat Reinout zeker weer.

TON SIJBRANDS, DAMMER. MET ALLE GEVOLGEN VAN DIEN.

Kees Brouwers portret 'Ton Sijbrands, dammer. Met alle gevolgen van dien' is bekroond met de prestigieuze Rockie Award in de categorie sport. De VPRO-documentaire, die vorig jaar door Holland Doc op televisie werd uitgezonden, is in het kijk- en luisterarchief op <http://www.hollanddoc.nl/kijk-luister.html> te bekijken.

Brouwer nam de Canadese prijs tijdens het Banff World Television Festival in gezelschap van VPRO hoofdredacteur Frank Wiering in ontvangst. Brouwers portret

werd vorig jaar tevens op het International Documentary Film Festival Amsterdam (IDFA) vertoond. Brouwer: „De prijs was een grote verrassing en ik ben er best trots op.”

Gantwarg

Daar zit ik dan. Het is 63 zetten nadat Anatoli Gantwarg zijn eerste zet heeft gespeeld. Ik reik hem de hand. Een ploeggenoot fluistert me in het voorbijgaan toe dat die ouwe vos wel goed is hè. Exact het gevoel waarmee ik opsta, blij dat m'n nederlaag voor mijn club Apeldoorn niet funest blijkt in de wedstrijd tegen Van Stigt Thans. Mijn gedachten dwalen snel af naar 1996, Abidjan. Als verslaggever voor de GPD-kranten heb ik een ticket naar Ivoorkust gekocht en in de slotweek van het wereldkampioenschap meld ik me in het hotel waar het wereldkampioenschap wordt gespeeld. Heel apart decor voor zo'n krachtmeting. Van gloeilampen die knallend hun fitting verlaten kijkt niemand in de speelzaal op. Roadblocks onderweg naar het hotel zijn al evenmin iets raars. Dammen in Afrika is nu eenmaal geen dammen in Nederland. Het sociale leven rondom het WK blijkt zich af te spelen in het zwembad, dat het hotel gelukkig rijk is. Na de slopende speelronde is het goed toeven in het water. Puffend van de warmte kom ik er even bij.

Anatoli Gantwarg maakt er zijn dagelijks gangetje. Rustig, bedeesd, van de ene kant van het zwembad naar de andere. Even kijkt hij op naar het nieuwe gezicht dat hij ontwaart. Ah, klinkt het met iets van herkenning, journalist hè... Ik heb de oud-wereldkampioen ooit geïnterviewd en beaam het. Verwachtend dat hij zijn gang zal vervolgen. Maar nee. Een zucht, een afkeurende blik, en daarna de naam van Alexander Schwarzman. Het verkeerde Sovjet-kamp, zo word me al snel duidelijk. Die deugt overduidelijk niet. Moet ik kennelijk over schrijven... Met terugwerkende kracht moet ik er om glimlachen, nadat Gantwarg me heeft overklast. Hij loopt langs het bord van Schwarzman. Tegenwoordig zijn ploeggenoot. Het kan verkeren...

Bij het rondkijken voelt er nog meer als nostalgie, tijdens de vijfde ronde in de ereklasse. Ook Gantwarg's ploeggenoot Rob Clerc was er in Abidjan immers bij; nota bene gedeeld winnaar samen met mijn latere ploeggenoot Alexei Tsjizjov.

Ik besef dat het niet gemakkelijk is om te zien hoe de hazen lopen in de damwereld. Clerc is tegenwoordig keuzeheer voor de KNDB. Had een belangrijke stem in de afvaardiging naar het komende wereldkampioenschap. Iemand die voor een plek in aanmerking dacht te komen zit ook voor onze tegenstander achter de borden. Ron Heusdens is echter door zijn ploeggenoot gepasseerd en heeft daartegen geprotesteerd. De vraag voor de wedstrijd hoe het met hem gaat wordt dan ook kortaf beantwoord. Hij heeft het WK gemist...

Onwillekeurig vraag ik me af hoe gezellig het binnen zo'n team zal zijn. Iets eerder had ik dat ook al toen we in Drenthe tegen Hijken speelden. Toptalent Roel Boomstra in het zelfde team als Martin Dolfing. Dolfing die net als Heusdens heeft geprotesteerd tegen de beslissing over het WK, omdat niet hij, maar zijn ploeggenoot Boomstra mag deelnemen.

Misschien ben ik gewoon te naïef voor topsport.

KIJK VOOR ALLE DAMNIEUWTJES OP WWW.DAMZ.NL

Goud voor Roel, Thijs, Michelle en Jan!

Jan Groenendijk: Dubbelslag!

Op een foto ziet Jan Groenendijk er allesbehalve gevaarlijk uit. Toch zullen veel van zijn tegenstanders nog regelmatig slecht slapen van hun partijen tegen deze geweldenaar op het dambord. Of zijn tegenstander nu

Russisch, Lets of zelfs Azerbeidjans sprak, keer op keer wist Jan de schijven te laten spreken en prachtig te winnen. Slechts één keer ging het fout. In ronde 4, tegen medekoploper Damir Rusaev (Rusland), leek Jan opnieuw een uitstekende partij te spelen, totdat hij met één verkeerde inschatting zijn voorpost kwijtraakte.

Waar sommigen misschien dan wel het kopje zouden laten hangen, liet Jan zien prima te kunnen herstellen. Hij won in de middagronde direct weer zijn partij en bleef ook winnen: zeven keer in totaal!

Ook in de allesbeslissende laatste ronde hield Jan zijn zenuwen in bedwang. In een partij die sterk leek op een wereldberoemde partij van Roozenburg wist hij de Let Straumanis te verslaan, terwijl tegelijkertijd zijn Nederlandse maatje Alex Ketelaars revanche nam door Rusaev een kopje kleiner te maken. Perfecte teamplay van de Oranjegasten: Jan kampioen, en de anderen (Jannes Kromhout, Martijn van IJzendoorn en Alex) bij de eerste zes!

Maar daar bleef het niet bij.

Ondanks het vele feesten was de koek nog niet op, want ook in het

sneldamtoernooi was Jan, ondanks zijn beperkte lengte, voor iedereen een maatje te groot. Het natuurtalent uit de prachtige jeugdopleiding van Wageningen zullen we ongetwijfeld nog vaker op de cover zien!

Terwijl het Nederlands Elftal op het WK in Zuid-Afrika net iets te kort kwam voor de hoogste trede, waren de Nederlandse jeugddammers op het EK wél slagvaardig genoeg om een totaal van maar liefst vijf (!) gouden medailles binnen te slepen: twee bij het reguliere toernooi, en zelfs drie bij het aansluitende blitz-toernooi. Dat was meer dan ooit, en zelden kwamen "we" dichterbij onze eeuwige damrivaal Rusland.

Ook een groot verschil met het 'andere Oranje': terwijl de voetballers veel kritiek kregen op hun verdedigende spel, speelden de dammers erg attractief, en verzorgd wanneer het moest: overtredingen waren niet nodig. Met name de partijen van Europees kampioenen Roel Boomstra (juniores), Thijs van den Broek (aspiranten, blitz), Michelle de Jong (pupillen, blitz) en klap op de vuurpijl Jan Groenendijk (dubbel kampioen bij pupillen!) waren om door een ringetje te halen, en zouden zeker niet misstaan in een volgende versie van DamMentor. Maar ook de andere teamleden speelden een prima toernooi. Iedereen eindigde bij de top-15 in zijn of haar categorie, en naast de vijf gouden medailles was er nog voldoende ander eremetaal: Karlijn Overes (zilver, aspiranten), Heike Verheul (zilver en brons, junioren), Martijn van IJzendoorn (brons, pupillen), Alex Ketelaars (brons, pupillen blitz), Thijs van den Broek (brons, aspiranten), Frerik Andriessen (brons, junioren), Roel Boomstra (brons, junioren). Ouders en begeleiders zorgden tot slot voor een prima verslag via een prachtige website. Wil je nog eens nagenieten en de ups (en een paar downs) van Polen herbeleven, dan kan dat via: <http://www.ekjeugddammen.nl>

Meiden terug naar de top

In de afgelopen jaren was het voor de meisjes maar lastig om aansluiting te vinden met hun leeftijdsgenoten uit de andere Europese landen. Keer op keer bleken de Oostblokkers net iets sterker, weerbaarder of handiger. Maar eindelijk lijkt dan aan dat tijdperk een eind te zijn gekomen. Met medailles in drie van de vier leeftijdscategorieën doen ook de meisjes weer prima mee op Europees niveau.

De blitz-titel van Michelle de Jong leek enigszins uit de lucht te vallen. In het reguliere toernooi zat ze positioneel op de goede route, maar bleken kleine combinaties de weg naar het podium te versperren. Maar in het sneldammen kon ze dan toch laten zien wat ze waard is. Met maar liefst zeven overwinningen was het duidelijk dat de zetjes haar nu welgezind waren en kon ze een prachtige gouden medaille ophalen.

Karlijn Overes speelde een uitstekend toernooi. Als één van de weinige meisjes opent ze resoluut met 1...16-21!, en dat legde haar geen windeieren. Tegenstanders werden platgewalst, en zij die wel wat terug probeerden te doen, kregen door hun tempoachterstand geen voet aan de grond. Alleen tegen de Russische Europees kampioen Nika Leopoldova ging het 'op z'n Nederlands' mis. In een stand waar niets meer aan de hand leek toonde de Russische haar positionele kracht, en dat betekende het verschil tussen goud en zilver.

Ook Heike Verheul leerde een waardevolle les van een Russin. Voor Heike leek op voorhand een zilveren plak het hoogst haalbare. Met de deelname van Matrena Nogovitsyna was de kampioen bekend. Maar toch: Heike speelde een geweldig toernooi, en leek halverwege te kunnen gaan stunten. Maar toen stokte de puntenmachine. Terwijl Nogovitsyna haar tegenstanders tot het uiterste liet gaan, hield Heike vaak de benen stil: opnieuw een klein verschil met grote gevolgen in het eremetaal.

Het was opvallend dat de Nederlandse meisjes het ook in de breedte uitstekend deden: niemand viel buiten de boot. Het is duidelijk dat ze hun Russische rivalen steeds dichterbij naderen. En ook de Nederlandse jongens moeten oppassen: Heike, Karlijn en Michelle spelen tegen jullie straks dezelfde openingszet!

Medaillespiegel

EK Jeugd

EK Jeugd Blitz

Rusland	3-5-1	2-4-4
Nederland	2-2-3	3-0-3
Wit-Rusland	1-1-1	1-3-0
Oekraïne	1-1-0	1-0-0
Frankrijk	1-0-0	0-0-1
Letland	0-1-0	0-0-0
Polen	0-0-1	0-1-0
Litouwen	0-0-0	1-0-0

HOOFDLIJN

...MAGAZINE VOOR DAMMERS...

Al meer dan 20 jaar:

- analyses
- reportages
- toernooiverslagen
- damcultuur
- interviews

Redactie: Nico Leenberg,
Herman van Westerloo,
Harm Wiersma

Proefnummer?/info: www.hoofdlijn.nl

DamZ!

VRIJWILLIGER GEZOCHT!

LIJKT HET JE LEUK OM DAMZ! ACTUEEL TE HOUDEN?

GEEF JE DAN OP BIJ SECRETARIS@KNDB.NL OF INFO@DAMZ.NL

De laatste honderd exemplaren verlaagd in prijs!

Ton Sijbrands'
*Henk Smit,
mijn leermeester
en inspirator*

Een portret (in 510 pagina's) van de man die van grote betekenis is geweest voor de auteur en diens vorming-als-dammer. Met onder meer:

- 30 integrale partij-analyses (waarvan 10 partijen tussen leermeester en leerling);
- 24 afwisselend korte en langere fragmenten;
- 50 rubrieken van Smit in het dagblad *Trouw* (1950-1971), van eigentijdse annotaties voorzien.

"Sijbrands' meest persoonlijke boek", aldus Johan Bastiaannet op het omslag.

U kunt *Henk Smit, mijn leermeester en inspirator* bestellen door (€ 20,- + € 4,50 verzendkosten) € 24,50 over te maken op bankrekeningnummer 67.94.57.984 ten name van "Ton Sijbrands Damboeken". Gelieve uw naam, adres en postcode duidelijk te vermelden.

Ook van plan naar Rusland te gaan? Regel je visum online!

visum voor Rusland.nl

Eenvoudig en goedkoop

Ga naar www.visumvoorusland.nl

020 - 676 61 68

Postbus 20553

1001 NN Amsterdam

aanvraag@visumvoorusland.nl

(VisumVoorRusland is onderdeel van Russia Travel)

KNDB-BONDSWINKEL

WWW.KNDB.NL

Damwerkbokken

Als vervolg op de drie bekende werkbokken met eenzeters van Tamme van der Let, heeft Leen de Rooij speciaal voor de beginnende jeugd drie damwerkbokken geschreven. Elk deel telt 600 oefeningen. In 'Tweezeters' zijn de oplossingen twee zetten diep die moeten worden genoteerd, in 'Tientjes' zijn de zetjes verpakt in standen van tien tegen tien schijven. In 'Elfjes' gaat het om

standen met wederzijds elf schijven. In 'Een bord vol schijven' van Mark Sanders wordt in 261 standen van wederzijds zeventien tot twintig schijven geoefend in eenzeters en tweezeters.

Deze werkbokken zijn zeer geschikt als extra oefenmateriaal voor de beginnende dammer en dus ideaal voor elke (startende) jeugdafdeling.

Alle werkbokken kosten vijf euro per stuk. Bij afname van vijf of meer exemplaren vier euro per stuk. Deze prijzen zijn exclusief verzendkosten.

Bestellen via www.kndb.nl of telefoon (026) 495 23 09.

gritter & sevink

FINANCIEEL ADVIES

www.gritterensevink.nl

VERZEKERINGEN

HYPOTHEKEN

PENSIOENEN

TOERNOOIEN, TRAININGEN EN WEDSTRIJDEN

Toernooien, trainingen en wedstrijden. Organisatoren kunnen hun informatie doorgeven aan het bondsbureau, 026-4952309. Actuele kalender op internet: www.kndb.nl

Actuele kalender op internet:

www.kndb.nl

 = jeugdevenement

Oktober 2010

- 2 Nationale Competitie ronde 2.
3 Amstelveen. (Jeugd)damtoernooi. H. Fokkink (020) 641 05 87.
3 IJmuiden. Van der Wiele Jeugdtoernooi. W. Winter (0626) 71 27 93.
7-12 Tavra (Por). 2e Tavra Open. T. Dijkstra (+ 351) 281 381 499.
9 HF clubcompetitie junioren, aspiranten en pupillen.
8-15 Berlijn (D). EK veteranen.
16 Nationale Competitie ronde 3.
19-22 Lent. 18e Plusminus 55 toernooi. J. Janssen (024) 323 75 64.
20-23 Amersfoort. 30e Open Damkampioenschap. M. Everloo (033) 480 84 59.
30 Nationale Competitie ronde 4.

November 2010

- 3-9 NK vrouwen.
6 Bondsraadvergadering.
6 Hengelo. Wereldrecordpoging simultaan dammen Jos Stokkel. E. van Hattem (053) 436 15 45.
6 Rhaan. Damdag Elen en Rhaan. B. Hendriks (0548) 68 15 71.
7 IJmuiden. Van der Wiele Jeugdtoernooi. W. Winter (0626) 71 27 93.
13 Nationale Competitie ronde 5.
20 Lelystad. Damdag Lelystad. D. van Roozelaar (0320) 24 98 47.
27 Nationale Competitie ronde 6.

December 2010

- 11 Nationale Competitie ronde 7.
12 IJmuiden. Van der Wiele Jeugdtoernooi. W. Winter (0626) 71 27 93.
15-21 Naaldwijk. WK junioren en WK meisjes. F. Ivens (0610) 20 49 96.
17-27 Delfzijl. 2e Groningen Seaports Masters Invitatie-toernooi. R. van Heukelem (0615) 86 22 51.
18 Finale clubcompetitie junioren, aspiranten, pupillen en welpen.
18 Wateringen. Piet Helderman-toernooi. W. Schrader (0174) 29 42 36.
19 NK rapid.
27 Den Bosch. Ton van der Elzen Kerst Jeugddamtoernooi. R. van Oosterhout (073) 656 35 39.
27 Maarsbergen. Thijs Ravenhorst Toernooi. D. van Setten (033) 277 39 68.
28/29 Westerhaar. Damnacht Westerhaar. G. Hessing

- (0655) 71 79 84.
29 's-Gravenpolder. 6e PWG-toernooi. J. Veerhoek (0113) 64 96 82.
30 Wamel. 33e Open snel-damkampioenschap. A. Janssen (0653) 79 89 85.
30 IJmuiden. 23ste Oudejaars Sneldamtoernooi. M. van Dijk 0614 897 143.

Januari 2011

- 8 Nationale Competitie ronde 8.
15 Regionale kwalificatie-toernooien NK 2011; halve finale vrouwen.
15 Woudsend. Nieuwjaars-toernooi Eensgezindheid. B. Weistra (0611) 30 44 98.
15 Twijzelerheide. Hepie Koelstra Rapidtoernooi/Fries kampioenschap rapid 2011. L. van der Galiën (0642) 34 78 06.
15 Beilen. Jubileum-rapidtoernooi Houdd Stand. H. van der Laan (0592) 41 30 42.
22 Nationale Competitie ronde 9.
23 IJmuiden. Van der Wiele Jeugdtoernooi. W. Winter (0626) 71 27 93.
29 Regionale kwalificatie-toernooien NK 2011; halve finale vrouwen.
29 Heemstede. Open Theo Tielrooij Toernooi. G. van der Eem (023) 524 57 19.

Februari 2011

- 5 Nationale Competitie ronde 10.
12 Regionale kwalificatie-toernooien NK 2011; halve finale vrouwen.
12 Hardenberg. AD&M toernooi. H. Veltink (0523) 26 27 81.
13 IJmuiden. Van der Wiele Jeugdtoernooi. W. Winter (0626) 71 27 93.
19 Nationale Competitie ronde 11.
26 Regionale kwalificatie-toernooien NK 2011; halve finale vrouwen.
26 De Lier. Lierse sneldamdag. P. Boekstijn. (0174) 51 22 34.

Maart 2011

- 5 HF aspiranten meisjes, dag 1.
5 HF pupillen algemeen, dag 1.
5 Bondsraadvergadering.
12 Nationale Competitie, nacompetitie.
12 HF junioren algemeen, dag 1.
12 HF aspiranten meisjes, dag 2.
12 HF pupillen algemeen, dag 2.
19 HF junioren algemeen, dag 2.
19 NST, NDT en CAT.
19 De Westereen. Brugchelen-campioenschap. L. van der Veen (0511) 44 25 18.

- 20 CJT, CPT, CMT en CTG.
26 Lemmer, jubileumtoernooi. I. Poepjes-Koopman (0514) 562791.

April 2011

- 2 HF aspiranten algemeen, dag 1.
2 HF pupillen meisjes.
2 HF NK welpen algemeen.
9 HF aspiranten algemeen, dag 2.
9 DamZ!-jeugdtoernooi.
9 Hardinxveld-Giessendam. 22e sneldamtoernooi Denk en Zet. W. Kalis (0184) 61 88 93.
16 Nationale Jeugddamdag.
6-16 Wapenveld. NK algemeen.
18-22 Wageningen. Open NK Veteranen. H. Kleinrensink (0317) 41 18 73.

- 23 NST, NDT en CAT.
24 CJT, CPT, CMT en CTG.

Mei 2011

- 2-7 NK junioren algemeen.
2-7 NK aspiranten meisjes.
2-7 NK pupillen algemeen.
6-28 Emmeloord/Urk. GIBO Groep WK Dammen 2011. H. Boers (0630) 670 286.
7 NK welpen meisjes.
7 KNDB-beker ronde 1.
14 KNDB-beker ronde 2.
14 HF schooldammen BO en VO.
21 NST, NDT en CAT.
22 CJT, CPT, CMT en CTG.
28 Finale schooldammen BO en VO.

Juni 2011

- 2-4 NK pupillen meisjes.
4 NK welpen algemeen.
4 KNDB-beker kwartfinale.

- 11 KNDB-beker halve finale.
18 NK sneldammen alle categorieën.
25 KNDB-beker finale.
25 NK sneldammen jeugdteams.
25 Bondsraadvergadering.

Juli 2011

- 11-16 NK junioren meisjes.
11-16 NK aspiranten algemeen.
16-23 Den Haag. 16e The Hague Open. L. Schnieders (0614) 680137.
24-30 Nijmegen. 27e Nijmegen Open. E. Sanders (0652) 07 06 49.

Augustus 2011

- 5-13 Brunssum. Brunssum Open 2011. J. Hannen (0475) 465083.

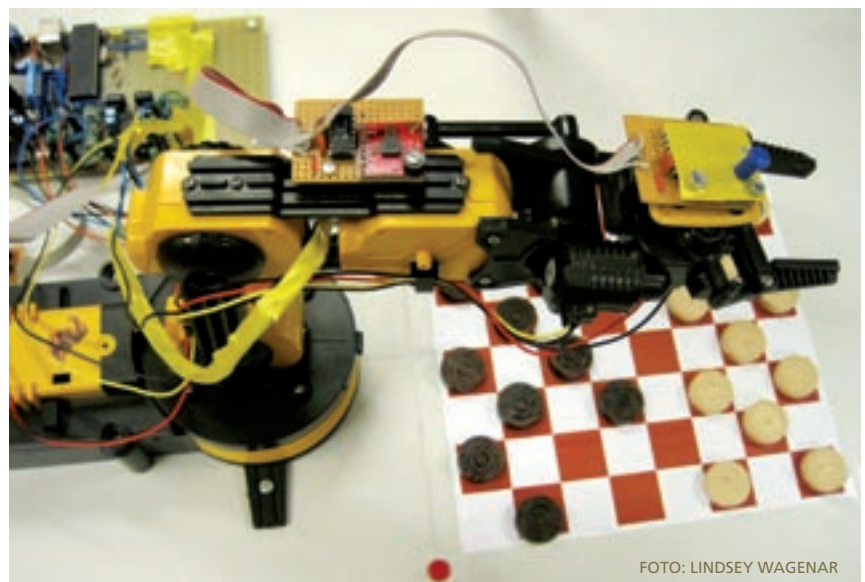

FOTO: LINDSEY WAGENAR

DAMROBOT

Vier vierdejaars studenten Elektrotechniek van de Saxion Hogeschool in Enschede hebben een robot ontworpen die zelfstandig kan dammen. Na een half jaar onderzoeken, programmeren en testen is de robot in staat een aardig potje te dammen volgens de Anglosaksische damregels (checkers).

De robot, GER genaamd (afkorting voor Gaming & Educational Robot), heeft de vorm van een door software gestuurde grijparm. GER's ogen en robotarm houden de status van het spel bij en voeren de zetten uit, terwijl de software zich bekomert om het berekenen van de beste voortzetting. GER is inmiddels zijn ontwikkelaars de baas, zoals te zien is op het volgende Youtube-filmpje: <http://www.youtube.com/watch?v=m9GXMnv6ay0>.

De afronding van dit project valt samen met de lancering van de nieuwe studieroute Mechatronica, die in september van start gaat. Mechatronica is een vierjarige studieroute van Saxion binnen de opleidingen Elektrotechniek, Technische Natuurkunde en Werktuigbouwkunde. Hiermee speelt Saxion in op de vraag vanuit de mechatronica-industrie in Twente naar breed opgeleide ingenieurs. De HBO-opleidingen stomen toekomstige mechatronici klaar voor het ontwerpen van (dam)systemen en (dam)machines.

HET FRANSCH KOFFYHUIJS IN ROTTERDAM (1736-1760)

23 damborden voor welgestelde beurshandelaren

Anoniem, de tweede beurs van Rotterdam, 1694 (website 3).

Cornelis Troost, De gelagkamer van een koffiehuis, olieverf op doek, ca 1735, 65 x 100 cm, De Hermitage, St. Petersburg (Nieuwstraten, 81-82).

Emanuel de Witte, 1653, Binnenplaats van de beurs te Amsterdam [vergelijkbaar met de derde beurs van Rotterdam WvM], olieverf op paneel, 49x47,5 cm, Museum Boijmans-van Beuningen, Rotterdam

DAMMENDE WELGESTELDEN IN HET KOFFIEHUIS

Het Rotterdamse "Fransch Koffyhuijs" ontsnapte tot nu toe aan de aandacht van damspelhistorici. Koffiehuizen en beurzen vormen echter voor damspelonderzoek een gelukkige combinatie. De naam Beurs is overigens van Nederlandse afkomst. In Brugge woonde ooit een zekere van der Beurze die zijn huis openstelde voor kooplieden. De Beurs van Rotterdam werd in 1595 gesticht; de Amsterdamse pas in 1613. Het ervoor benodigde gebouw aan het Haringvliet kwam gereed in 1598. „Een schoone ende sierlike plaats, die men de Borse hiet, voor de cooplyden getimmerd, met drie overdeekte galerijen en pylaren, ende wel geplaveyt, daar men int droogen wandelen magh". In 1635 werd een groter gebouw betrokken aan de Blaak (website 3). Jean Portal vestigde in 1697 het Fransch Koffyhuijs tegenover deze tweede Beurs. Na het overlijden van Portal in 1718 kwam het in handen van zijn neef Jean Amalry [ca. 1700-1760] (website 1), koopman en zeehandelaar, die het naast zijn lopende zaken goed heeft aangepakt. Zakenman Amalry weet aan zijn bezit in de loop der jaren een aantal belendende panden toe te voegen. Als Rotterdam besluit om weer een grotere beurs te bouwen, verkoopt hij op 18 april 1730 vrijwel alle gebouwen aan de stad Rotterdam voor het voor die tijd kapitale bedrag van f 33.500,-. Als één van de "onteigende" huizenbezitters koopt hij voor f 18.000,- twee van de vier nieuwe door de stad gebouwde monumentale panden onder één dak. Deze zijn gelegen tussen de Draai- en de Gapersbrug, recht tegenover de nieuwe Beurs aan het plein dat later de naam Beursplein zou dragen, een plek die eeuwenlang bekend zou blijven als een der beste buurten van de stad. Amalry opende daar weer een "Fransch Koffyhuijs" (Barjesteh vWvD, 280). Het duurde enkele jaren voor hij het volle profijt zou trekken van zijn nieuwe locatie, want de Beurs zat tussen-tijds 14 jaar door ruimtegebrek in een noodgebouw en was pas in 1736 voltooid (website 3).

Vanaf het midden van de 17e eeuw komen de koffiehuisen op in Europa. De eerste vergunning voor een koffiehuis in Nederland werd in 1663 gegeven aan een Griek in Amsterdam. In 1673 is het Johannes Matthias van Erevan, vermoedelijk een Arme-niër, die al damborden heeft voor zijn gasten (Nieuwstraten, 76). Jean Amalry is een uitgeweken Hugenoet uit de Languedoc die door een erfenis in de koffie terecht komt. En hij blijkt niet de enige buitenlander die de expansie van de koffie vanuit Zuid-Europa benut voor zijn bestaan. Jacques Fabre (naamgenoot van Marius Fabre, de wereldkampioen van 1926 en 1931), in 1695 eveneens uitgeweken uit de Lan-guedoc, begon een koffiehuis in Groningen aan de Grote Markt. Curieus is dat bij zijn buurvrouw, de weduwe van Hindrik Uilenbroeck, in 1722 in haar nalatenschap een dambord staat vermeld, dat ze van buurman Jacques Fabre bleek te hebben geleend. En nog niet had teruggegeven (website 2).

Het woord dambord is al gevallen. En niet ten oprechte, want vanaf het moment dat de koffiehuiscultuur opkwam in Nederland werd er gedamd. In 1687 ging in Leeuwarden de koffiehuisouder en herbergier Jan Rijckman failliet. De notaris noteerde voor de verkoop onder meer: vijf damborden (Stoep, 7). Werd er eerst nog wat neergekeken op het type lokaliteit en de bezoekers; vanaf 1700 komen de welgestelden in toenemend aantal en komen de uitbaters tegemoet aan de dure smaak door een steeds deftiger inrichting. Van der Stoep vat het als volgt samen: „In Amsterdam verdwijnen de kleinere koffiehuisen uit de steegjes en vindt concentra-tie plaats in het centrum rond de Beurs. In Den Haag vestigen koffiehuisouderders zich in de buurt van de regeringsgebouwen, lonkend naar klandizie van diplomaten en politici. Zo'n 40 jaar na de hoofdstad (...) gaan eindelijk ook in Rotterdam onderne-mers brood in het koffiehuis zien. Net als in Amsterdam groeperen ze zich rond de Beurs. Zodoende groeien de koffiehuisen in navolging van Parijs en Londen uit tot de ontmoetingscentra voor handelaren en beurspeculanten, waar menige transac-tie beklonken wordt." Op een vermoedelijk Amsterdams schilderij van Troost denkt Nieuwstraten dat er wellicht wordt geschaakt (Nieuwstraten, 81). Er zijn geen hoge stukken te zien, zodat damspel meer kans biedt.

WIM VAN MOURIK
ST. JACOBSLAAN 94
6533 BV NIJMEGEN
(024) 356 52 32
WAVANMOURIK@PLANET.NL

Anoniem, de derde
beurs van Rotterdam,
17-11-1863
(website 3).

Uit nieuwe informatie blijkt echter dat Portal mee voorop liep. Hij opende zijn koffiehuis tegenover de Beurs al in 1697, nog voor de "Amsterdamse concentratie rond de Beurs". Van Amsterdam was al bekend dat er in de koffiehuisen werd gedamd. Nu blijkt ook dat Rotterdam al in de eerste helft van de 18e eeuw een bloeiend damleven moet hebben gehad. Dat er door de hogere sociale klasse veel werd gedamd blijkt als het testament van Jean Amalry na 15-11-1760 wordt opgemaakt. Uit de rijke koffiehuis-inboedel benoemt de notaris: "In de benedenkamer: (...) 7 houte tafels, 9 houte banken, 24 stoelen, 2 schaakborden met hunne stukken, 11 damborden met hunne schijven," en "In de bovenkamer: 5 houte tafels, 8 houte banken, (...), 34 houte stoelen, 12 damborden met haer schijven," (Barjesteh vWvD, 283). De heren hebben 23 damborden tot hun beschikking, 2 schaakborden en voor de show is er een luxueus zilveren schaakbord. Er is een duidelijk onderscheid: damborden en schaakborden. Tussen 1736 en 1760 wordt hier gespeeld op 100 velden. Waarbij het aannemelijk is dat ook in het oude Fransch Koffyhuys zal zijn gedamd. Wat we niet kunnen weten is of en hoeveel er in dit oude gebouw gedamd werd. De gebruikte borden kunnen zijn meegegaan naar de nieuwbouw of er nieuw voor zijn aangeschaft. De volgende tekst van Pierre Marin in zijn "Dictionnaire complet Francois & Hollandois" uit 1710, inmiddels 300 jaar oud, zegt echter veel: "Het damspel is in de Hollandse koffyhuizen wel

bekend" (Stoep, 8). Sterker nog, het is het grootste aantal damborden, in concentratie, dat tot nu toe ooit in de 18e eeuw op één plaats is aangetroffen. Het geeft aan dat er toen veel werd gedamd en in welke sociale context: door een hoge sociale klasse.

HET DAMBORDEN-GELIJK VAN RICHARD TWISS

Justus van Effen, letterkundige-jurist-gezag, spreekt in De Hollandsche Spectator van 7 januari 1732 zijn afkeuring uit over al dat gedam en geschaak in de koffiehuisen: "en om wat reden steekt'er geen maligheid in een geruimen tyd in een koffiehuis te verslyten met dammen of schaken". Er werd dus behoorlijk veel tijd aan besteed. Dat wordt bevestigd door de Rotterdamse Engelsman Richard Twiss (1747-1802), die in "Miscellanies" (1805) jeugdhervindingen ophaalt: "Ik ben in koffiehuisen [in Nederland] geweest waar dagelijks voor het tijdstip waarop zij naar de Beurs gingen een paar honderd kooplieden enzovoorts bijeen waren, stevig rokend. Acht of tien damborden waren permanent in gebruik; ze waren echter nauwelijks zichtbaar vanwege de rookwolken". De jonge Richard kan als kind de vele borden in gebruik hebben gezien bij het Fransch Koffyhuys. De Engelse schaakhistoricus Eales schildert Twiss af als niet zo betrouwbaar. In dit geval dus onterecht (Stoep, 10).

HET ZILVEREN SCHAAKSPEL VAN JEAN AMALRY

Zilveren schaakstukken komen in de 17e en 18e eeuw wel voor, maar dan zijn deze vooral Duits, Oostenrijks, Deens of niet-Europees (Niemeijer, 241). Amalry maakte furore met een bijzonder Nederlands schaakspel. Over de ouderdom en hoe Amalry het verwierf is niets bekend. Als zijn boedelinventaris wordt opgesteld blijkt dat het om een kostbaar spel gaat. "Een schaakbord van zwart ebbenhout met ivoren ruiten met zilveren strepen, vier zilveren

pootjes en een glazen lantaarn daartoe behorende, benevens twee bruine doosjes inhoudende een massief zilveren schaakspel van 32 figuren of beeldjes" (Barjesteh vWvD, 266).

In november 1745 vertrokken twee edellieden uit Venetië voor een reis die vier en een half jaar zou duren. De graven Andrea en Benedetto Giovanelli arriveerden op 12 mei 1749 in Rotterdam en bezichtigden het schaakspel.

In 1907 werden hun reisbrieven uitgegeven (Niemeijer, 242). Vrij vertaald schreven zij: "In het koffiehuis, waarin na de maaltijd veel kooplieden zich treffen, heeft de baas een heel mooi schaakspel, gemaakt door een goudsmid uit Delft, waarvan gezegd wordt dat hij er drie jaar aan gewerkt heeft. De figuren zijn in lengte ongeveer 4 duim en geheel van zilver, uitgebeeld met verschillende gelaats-trekken, houdingen, kleding en dit alles zeer mooi" (Lettere).

Literatuurlijst:

1. Bakker, G. (1988). Koffiehuisdammen in Nederland in de 18e eeuw. In: Het Nieuwe Damspel 1988-4, p. 88-94.
2. Barjesteh van Waalwijk van Doorn, L.A.F. (1998). De 18de-eeuwse koffieschenker Jean Amalry. Over handel en wandel van een ondernemend refugie, een zilveren schaakspel en de bouw van een nieuw Frans koffyhuys. In: Rotterdamsch Jaarboekje, p. 266-291.
3. Lettere di Viaggio di Andrea e Benedetto Giovanelli. Pubblicata a cura del Principe Alberto Giovanelli, Venezia, 1907.
4. Niemeijer, Dr. J.W. (1994). Een zilveren schaakspel in Rotterdam in de 18e eeuw. In: Rotterdams Jaarboekje, p. 241-242.
5. Nieuwstraten, L.C.M. (2004). Vermaarde schaakcafés en hun illustere gasten
6. Stoep, A. van der (1999). 100 jaar Constant, 2½ eeuw dammen in Rotterdam (onder redactie van Frits van Gaans, Jaap Riesenkamp, Ben Smeenk, Arie van der Stoep)

Website 1: KB, Digitale Bibliotheek Nederlandse Geschiedenis, www.dbng.nl

Website 2: Perton, H. Van Houten Klaas tot acrobaat. Gelkinghe, 15 augustus 2008 <http://gelkinghe.web-log.nl/gelkinghe/2008/08/van-houten-klaas.html>

Correspondentie: Verwijzing naar Regionaal Historisch Centrum, Groninger archieven, Weeskamer van de stad Groningen. Website 3: Engelfriet, A. De geschiedenis van de beurs van Rotterdam <http://www.engelfriet.net/Alief/Hans/beurs.htm>

Met dank aan: Aad Engelfriet, Geldrop, historisch publicist; M. Verbon, Gemeentearchief Rotterdam

GRONINGEN SEAPORTS MASTERS 2010

Beleef het tweede **GRONINGEN SEAPORTS MASTERS** van 17-27 december 2010

Met deelname van: • wereldkampioen Alexander Schwarzman
• de winnaar van het 1e toernooi Alexei Tsjizjov • wereldkampioene
Zoja Golubeva • oud-wereldkampioen Guntis Valneris

Uit Nederland: Alexander Baljakin, Kees Thijssen en Martin Dolfing.

Uit Italië: Luca Lorusso. Uit Mongolië: Dul Erdenebileg. Senegal: 'Ndiaga Samb. Suriname:
William Orie en Rufus Foster uit Trinidad & Tobago.

U kunt het zelf op de eerste rang meemaken met het unieke

"MEET AND GREET" ARRANGEMENT

Van vrijdag 17 december tot en met zondag 19 december.

Het arrangement omvat twee overnachtingen in het uitzonderlijke Eemshotel met ontbijt, lunch en diner. Neem deel aan de openingsceremonie, maak kennis met de spelers en volg de uitleg van de partijen door een vermaard internationaal grootmeester. Verder kan men backstage kijken, praten met de toernooidirecteur, ervaren hoe het toe gaat in de keuken van de organisatie. Dit arrangement bevat een spectaculaire Masterclass "goalsetting en presteren" onder leiding van één van Nederlands meest succesvolle en creatiefste dammers aller tijden: **Harm Wiersma**.

De Masterclass wordt op zondag 19 december gegeven. Bepaalde onderdelen van de lezing worden mogelijk in de Engelse taal gegeven.

Het "meet and greet" arrangement kost € 250,00 voor twee personen en € 175,00 voor één persoon.

Wat biedt de tweede editie van het Groningen Seaports Masters nog meer?

Demonstraties van de partijen door Auke Scholma op 18, 19, 24, 25 en 26 december

- *Simultaan 20 spelers:* Auke Scholma. Dinsdag 21 december om 11.00 uur
- *Massakamp:* donderdag 23 december om 11.00 uur. Nieuwe Noorder Dam Bond tegen de Oost Groninger Dam Bond
- *Kloksimultaan 10 spelers:* Harm Wiersma. Vrijdag 24 december om 11.00 uur

Groningen Seaports Masters wordt gespeeld in het warm kloppend hart van Delfzijl:

Theater en Congrescentrum de Molenberg.

Inlichtingen en opgave bij Robert van Heukelem via e-mail:

r.f.van.heukelem@home.nl